

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Zakaj je potreben nov model socialne države

Kaj vse se je na svetu spremenilo od leta 1989 dalje, od takrat, ko si je svet ponovno drznil upati, da se bodo izpod razvalin porušenega berlinskega zidu spremenila razmerja sil, neravnovesja in se porušile politične pregrade, ki so veliko let držale svet z zaustavljenim dihom!

In kaj se je zgodilo? Uresničila se ja napoved Francisa Fukuyame, da se je zahodni kapitalizem, po propadu svojega dolgoletnega konkurenta marksizma, dokončno uveljavil kot »univerzalna homogena država«. Fukuyama je o tem pojavu govoril kot o koncu zgodovine, češ da bo zahodni liberalizem brez drugih za življenje sposobnih alternativ triumfal kot dokončni zmagovalac zgodovinskega boja in vsa bodočnost bo le prazno in dolgočasno vzdrževanje tega stanja. Ne bo več ne umetnosti ne kulture, ampak le golo preživljanje individualuma v svetu udobja in zadostitve.

Je res tako? Z gotovostjo lahko trdimo, da edina stvar, ki je skupna celemu svetu, je prav liberalna kultura. Na severni polobli sveta se, tako v razvitih zahodnih državah kot v bivših komunističnih deželah, uveljavlja kot dominanten in normalen človekov način mišljenja in ravnanja. Na južni polobli sveta pa je ta ista kultura prisotna v pojavu ekonomskega neokolonializma, izkoriščanja revnih dežel za udobje »razvitega« sveta (pojav, ki je »kanaliziral« liberalno kulturno tudi v vzhodnoevropske države).

Jasno je, da v takšni kulturi predstavljajo pojavi, kot so vojne (predvsem v Bosni, ker je ta v samem osrčju »zadoščen« Evrope) ali pa prisotnost revščine in emarginacije, le moteče faktorje. Skupaj s kulturo zadostitve, o kateri piše J.K. Galbraith, smo od Amerike podedovali tudi bolezen današnjega časa, in sicer ogromen razkorak med bogatimi in revnimi, med razvitimi in nerazvitimi, med zadoščenimi in tistimi, ki trpijo pomanjkanje. Perspektive, ki se odpirajo na italijanskem in tudi svetovnem političnem prizorišču, kažejo, da bo tak razkorak vedno večji.

Kaj pa Cerkev? Če se zdi, da je tako v Afriki z novimi kulturnimi prijemi, ki se približajo človeku in njegovi situaciji, kot v Južni Ameriki s teologijo osvoboditve, našla poti, po katerih prodorno vplivati na družbo v prid človeka, je v Evropi njen vpliv na družbo skoraj popolnoma izginil. Tudi v teologijo se vrača nova konservativna racionalistična smer, ki tvega, da politične Cerkev v močno in pogubno izolacijo.

Krščanski duh je danes še kako potreben tako v kulturi in umetnosti kot v politični znanosti, kjer so najaktualnejša vprašanja prav tista, ki zadevajo problem narodnosti in držav, še predvsem pa v politični praksi, saj so družbene krivice in neenakosti vedno bolj pereče. Če je marksizem kot aplicirana teorija dokončno propadel, vprašanja, na katera je opozoril Marx, še zdaleč niso rešena: status delavcev, nižji in emarginirani sloji družbe, družbena pravičnost, brezposelnost, mednarodna solidarnost... Ali jih bo svet skušal rešiti, tako da zgradi močno socialno in solidarnostno alternativo liberalizmu, ali pa tvega, da se bo uresničila napoved Fukuyame, ki pravi, da »v zgodovinskem obdobju ne bo ne umetnosti ne filozofije, ampak le neskončno vzdrževanje muzeja človeške zgodovine.«

Damjan Hlede

Upokojenci z nizko pokojnino, kaj pravite?

Predsednica parlamenta gospa Irene Pivetti je bila prisotna na nedeljski tekmi v Los Angelesu. Spodobi

se, da je taka državna predstavnica blizu svojim športnikom ob tako odločilnem dnevu, ko gre za svetov-

Konference brez rezultatov

Mednarodne konference pripravljajo zato, da bi ublažile spore, preprečile spopade, potrjevale soglasje, mednarodno varnost, gospodarsko sodelovanje in enotna pravila v mednarodnem trgovanju. Organizatorja skrbi predvsem zunanji učinek, da se vse lepo predstavi, da ni incidentov, prehudih razhajanj, in da sprejete resolucije (v glavnem soglasno) nikogar ne žalijo. Nasmehi, rokovanja, izrazi prijateljstva, zagotovila, pripravljenost na sodelovanje: to je obvezni obrednik, ki poteka ob jamstvu, da je bilo dobro pripravljeno in vse že vnaprej dogovorjeno. »Veliki« pridejo povečini zraven, le da soglasje zapečatijo pred TV-kamerami. Tako je potekal nedavni vrh sedmih industrijsko najbolj razvitih držav na svetu v Neaplju, kjer so za to priložnost tako počistili in zlikali mesto, da se je kar bleščalo - je bilo tudi potrebno. Rezultatov malo ali nič, še najvidnejši je bila vključitev Rusije v skupino najbolj razvitih.

S tržaškimi zasedanjem Srednjeevropske iniciative pa je bilo bolj klavrno in tu se italijanska diplomacija gotovo ni izkazala. Konferenca se je zaradi Berlusconijevih evropskih obveznosti omejila na en sam dan; časnikarji so bili prepuščeni na milost in nemilost, nihče ni vedel, kaj se dogaja in kakšni dokumenti se pripravljajo, najvišji predstavniki italijanskih oblasti so vsak po svoje tolmačili stališča. Zdelo se je, da Italija sploh ne ve, kaj bi naredila s tem instrumentom mednarodne politike, ki je znan pod visokoletečim imenom Srednjeevropska iniciativa, za katero se skrivajo še bolj visokoleteče misli in načrti prejšnje politične garniture, ki je hotela po padcu berlinskega zidu postaviti nekakšen jez prodirajočemu vplivu Nemčije na vzhodu. Rim je hotel s to pobudo povedati, da je prisoten in da lahko marsikaj pove vzhodnim sosedom ter da jim lahko tudi pomaga. Zdaj pa se izkazuje, da je rimska posredniška politika na Balkanu bolj malo obstojna in tudi malo pogumna, da je v gospodarskem smislu Italija sama skoro bolj potrebna pomoči, kot pa da bi jo lahko sama nudila drugim. Najbolj deficitaren pa je bil rimski nastop na konferenci v zvezi z odnosi s Slovenijo. Namesto, da bi obšel problem istrskih nepremičnin in ponudil Ljubljani roko, je Rim spregovoril trdo in izsiljevalno kar s tremi svojimi predstavniki. Berlusconi, zunanji minister Martino in njegov namestnik Caputo so povedali vsak po svoje in po svoje obrazložili srečanje s slovensko delegacijo in raz-

ni pokal. S tem se že strinjamo.

Ni pa nam všeč, da je šla v Združene države s privatnim letalom in na državne stroške, to se pravi, na stroške državljanov.

Kaj pravite vi, upokojenci z nizko pokojnino?

Silvio Berlusconi in Janez Drnovšek voj odnosov, kar je spravilo v krizo marsikaterega dopisnika in komentatorja. Sicer se opazovalec ne more znebiti vtisa, da je bilo pravzaprav vse zrežirano: Berlusconi je govoril za mednarodno javnost, Caputo je namenil svoje besede volilcem (na dan je prišel celo z nekakšnim trimesečnim ultimatom), Martino pa je pojasnjeval Ljubljani, da ne gre za izsiljevanje, pač pa za pogoje (kar je popolno-

ma ista stvar in ne pomeni nič drugega kot goli pritisk in forsiranje).

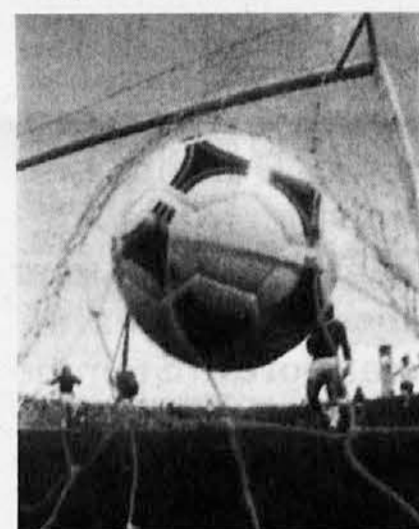
S tem pritiskom na Slovenijo je Rim naredil napačen vtis na ostale sogovornike na konferenci in nikakor ni povečal svojega mednarodnega ugleda. Slovenija se je držala moško, morda se je preveč čudila različnim izjavam italijanske delegacije. Mi smo mnenja, če smemo to izraziti, da mora na pogajalsko mizo postaviti manjšinsko vprašanje v celoti in najti v soglasju s sogovorniki dva paketa ukrepov, zakonov in drugih posegov za manjšini na obeh straneh meje. Če Slovenija res še ni povsem obračunala s komunističnim obdobjem in še ni zrecitala svojega »mea culpa«, lahko enako utemeljeno rečemo, da Italija še ni uredila svojega odnosa do fašizma, ki se je hudo znesel nad slovensko manjšino. Del svoje povojne politike do manjšin je gotovo sledil fašističnim normam in mnoge so še danes v veljavi. - S

Naj živi tak nogomet, ki...

Na SP v nogometu so se v nedeljo spustili zastori. Dogodek strašnih medijskih in finančnih razsežnosti, ki je za mesec dni buril duhove navijačev in ljubiteljev športa širom sveta, je pravkar mimo.

Za naslov se je potegovalo štiriindvajset ekip. Napovedovali so, da bo SP tokrat prvenstvo rekordov, saj se je dogajalo v deželi, ki si je postavila za moto spektakel in preseganje vsega storjenega. Tako je tudi bilo, od povprečnega števila zadetkov na tekmo do orjaških razsežnosti pristno ameriške show-mentalitete in kičastih slovesnosti.

Čas zaključkov je tudi čas obračunov. Za finančnike je SP predstavljalo predvsem možnost novih poslovnih uspehov in bajnih zaslužkov. Za športne delavce poskus popularizacije nogometa v Ameriki in iskanje tržno neizkoriščenih prostorov. Za igralce boj za denar in zmago, neznosnim temperaturam navkljub. Za politike zmagujočih držav je nogomet dobrodošlo sredstvo za strumentalizacijo uspehov vladnih programov in za medijsko in psihološko uspešno promocijo države in njenih voditeljev. Za navadne

ljudi pa je dogodek predvsem bodrenje nogometašev-junakov, spremljanje njihove poti in pričakanje velikega finala.

Po zagriženem boju so v velikem finalu slavili Brazilci. S streljanjem enajstmetrovk so se uveljavili nad Italijani. Nekaj ironije usode je bilo v tem, da je zadnja upanja italijanskega nogometa pokopal Baggio, ki je bil popeljal ekipo do načrtovanega cilja. Hkrati pa je bil izid pravičen: zmagala je ekipa, ki je prikazala

(se nadaljuje na 4. strani)

Dramatični trenutki za vlado

Berlusconi je baje resno računal na italijansko zmago na svetovnem nogometnem prvenstvu, da bi laže pretihotapil svoj zakonski odlok o prepovedi preventivnega zapora zaradi korupcij. Ta odlok je povzročil veliko hude krvi in pahnil vlado na rob resne krize. Premier sam je bil baje pred odstopom. Z omenjenim odlokom je namreč padla temeljna točka vsega vladnega programa, na kateri je bil osnovan dobršen del volilnega uspeha večinske koalicije.

Italijanska vlada je doživela ognjeni krst. Bila je že na robu krize, ali celo preko njega, saj je Berlusconi imel baje že pripravljeno odstopno

izjavo, ki naj bi jo prebral pred televizijskimi kamerami, toda v zadnjem trenutku je prevladala logika interesov koalicije, ki se zaveda, da bi morebitne nove parlamentarne volitve obrnile razvoj italijanske politike v nasprotno smer. Še pred mesecem dni je Berlusconi lahko izsiljeval svoje zaveznike in opozicijo ter grozil z novimi volitvami, zdaj pa mu je objestnost splahnela. Spoznal je, da ga je zgrešena poteza z odlokom o prepovedi zapora v preiskovalni fazi podkupovanj osamila, da ga javno mnenje zapušča, da sta se oddaljila tudi oba koalicijska par-

(se nadaljuje na 4. strani)

Bog ni moškega ali ženskega spola

Na generalni sinodi anglikanske Cerkve so tradicionalisti sprožili velik alarm: mašniško posvečenje žensk je prineslo nove, nepredvidene probleme: v liturgijo hočejo uvesti femininske izraze in tako spremeniti starodavne molitve. Pa ne samo to: spremenil naj bi se izraz Boga v Boga-žensko in tako bi Bog postal ženskega spola.

Jorški arhidiakon George Austin je omenil, da je v londonski katedrali Soutwark ženska-duhovnik govorila o Bogu kot o njej in ne o njem.

V Manchesterski katedrali so v procesiji nesli kip Kristusa; celo Svetega Duha so spremenili v žensko. Spet drugi bi pa radi spremenili pojem Boga v srednji spol.

Duhovnica Bernice Broggio je predlagala, naj bi spremenili molitev Očenaša v molitev, ki jo ona predlaga: »O Bog, oče in mati nas vseh, kakot koklja piščeta pod svoje peruti, tako združi nas v svojem miru.«

Marsikdo je ostro nastopil proti takim novotarijam, kar da slutiti, da v anglikanski Cerkvi še ne bo miru.

V Ameriki je neka ženska-duhovnik šla še dlje, ko je pred kratkim označila krščanstvo kot »nekrofilno religijo, ki je osredotočena na mrtvem človeku.«

Anglikanska sinoda je sicer obsodila take feministične poizkuse, sprejela je pa le predlog, da bi spremenili ali preučili, potrebo po spremembi v Cerkvenem izrazoslovju. Salisburyski škof David Stancliffe, predsednik liturgične komisije anglikanske Cerkve, pa se je odločno zavzel, da se ne upoštevajo zahteve feministk glede tega, da bi Bog postal mati ali ženska. Močno je obsodil tudi pretiravanje nekaterih ameriških cerkva.

Zaradi uvedbe mašniškega posvečenja žensk se je torej anglikanska Cerkve znašla v novih težavah.

MNENJE TEOLOGA

O dokumentu sinode anglikanske Cerkve je spregovoril teolog Severino Dianich, predsednik italijanskega združenja teologov.

Tako pravi: Gre za staro debato, ki je živa tudi v katoliškem svetu. Pomislimo le na težave, ki so prišle na dan, ko so prevajali Novi katekizem za anglosaške vernike. Gre za problem, ki je bolj antropološki kot teološki: gre za izrazoslovje, za izraz, ki se tiče spola. V našem načinu izražanja prevladuje uporaba moškega spola, kar je sad kulture. In tega ne moremo prekrivati. Vsekakor

določanje izrazov je živ fenomen, ki je vezan na čas, v katerem človek živi, in nobena oblast ne more tega določati.

Toda bodimo si na jasnem: Bog ni ne moškega in ne ženskega spola, ker je Bog. On je vir vsega, začetek vsakega očetovstva in maternitva. Sveto pismo govori o Bogu v moškem spolu, ker ga opisuje z izrazom in kulturo časa. Če govorimo o Bogu, ne moremo razmišljati v terminih »moški«, »ženski« ali »srednji«. Človek se sploh ne more primerno izražati o Bogu.

Resnični problem je v tem, da ne vemo, kako govoriti o Bogu, kakor v resnici je. Momljamo lahko le nekaj pojmov na človeški način. In to znotraj kulture, ki je različna za vsako dobo.

Dianich nadaljuje: Ko je nivo emancipacije družbe visok, postajajo zahteve vedno bolj izbrane ali prefinjene, celo pretirane. Problem tedaj ni več le v izrazoslovju, ampak v širši kompleksnosti družbene stvarnosti.

Še vedno je odprt problem sprejemanja odgovornosti žensk tudi v katoliški Cerkvi. Vsi vemo, da naredijo v naših skupnostih ženske veliko več kot moški, še posebno v katehesi. In vendar je ženska še vedno premalo upoštevana. Še vedno so ji zaprte poti v liturgiji; ženska ne more sprejeti lektorata. Tudi vprašanje stalnega diakonata je še odprto.

Ženski problem se še ne bo pomiril; morda bo postal celo bolj pereč tudi v katoliški Cerkvi.

Dušan Jakomin

Lep in udoben Dom blagrov nad Trstom vabi tudi letos v svojo zbravnost in tišino ter božjo bližino. Za 16., 17. in 18. avgust vabi še posebej žene in dekleta, da bi poživile svojo vero in se duhovno okrepile za nadaljnje duhovno življenje. Kruh božje besede, božje usmiljenje in kruh močnih bo delil izkušen dušni pastir g. Jože Bertoncelj iz Kosez pri Ljubljani. Prijave sprejema gđc. Dora Kosovel (tel. 040-763406).

Jože Kunčič

Vloga ženske v Cerkvi

V sredo, 13. julija, je sv. oče v dvorani Pavla VI. znova imel avdienco z romarji vsega sveta. Zadnjo tako avdienco je imel 13. aprila. Sledila sta njegov padec in okrevanje. V sredo, 13. julija, se je pa vrnil med vernike. Zato je nagovor začel »Zahvaljujem se Gospodu, da vas lahko danes znova pozdravim v tej avli.« Med navzočimi je bila tudi skupina romarjev iz mariborske škofije, ki jo je papež posebej pozdravil.

Kot običajno, je tudi ta nagovor imel katehetski značaj: pozornost je posvetil vlogi ženske v Cerkvi. Glavne njegove misli so bile naslednje:

Žena ima v družini možnost in odgovornost posredovanja vere in vzgoje v najnežnejši dobi otrok. Njej je na poseben način dana možnost in zaupana vloga, da otrokom odkriva nadnaravni svet Boga. Pri tem pomislimo, kako smo se pri mami naučili prvih molitvic, če smo le bili deležni sreče imeti verno mamo. Danes mora v marsikateri družini to nalogo opravljati nona. Naj jo z veseljem!

Zunaj družine se ženi odpira široki svet sodelovanja pri liturgiji. Za naš krščanski svet je značilno, da v cerkvi pri pripravi liturgičnih obredov ob nedeljah in slavjih prevladujejo ženske. Tu ima ženska svoj posebni apostolat, ki izvira iz njene večje dovtornosti za vero, večje občutljivosti za duhovne vrednote, kot so liturgična molitev, poslušanje božje besede, sv. evharistija. To je razumela današnja Cerkev in je ženam odprla široke možnosti sodelovanja tudi pri liturgiji, od petja do branja,

tudi služenja pri maši in pri delitvi sv. obhajila.

Kristus je zaupal nadaljevanje svojega oznanjevanja apostolom in njihovem naslednikom, toda pri tem ni izključil žensk; hotel je tudi njihovo sodelovanje pa Marijinen zgleduhove »Naj se zgodi, kakor angel veli.« Tudi zglede Samarijanke je poučen; šla je in sporočila sosedom: »Pridite in se prepričajte, ali ni to Mesija.«

Toda naloga ženske ni samo v posredovanju vere v družinskem krogu; poklicana je, da jo posreduje tudi drugod, v širši družbi, v organizacijah, v šoli kot katehistinja. Zato so se danes odprla vrata teološkega študija tudi ženskemu svetu.

Tudi karitativna dejavnost ima svojo pomembno vlogo. Že Jezusu so pomagale dobre žene in zanj skrbele v času javnega učenja. Njihova karitativna dejavnost je izpričana v Apostolskih delih. Potem ko je Lidija, trgovka v Tiatiri, prisluhnila Pavlovim besedam, se je dala krstiti in potem povabila Pavla ter tovariše: »Stopite v mojo hišo in ostanite tu« (Apd 16). Od takrat do danes so se ženske odlikovale posebno na karitativnem področju v krščanskih deželah in v misijonih, ker so bolj občutljive za potrebe bližnjega.

In še: »Žene so soudeležene pri življenju Cerkve brez vsakršnega razlikovanja, tudi v posvetovanjih in pri odločitvah. Sledi zato možnost, da so ženske člani pastoralnih svetov, tako župnijskih kot škofijskih, tudi krajevnih sinod in koncilov. Morajo biti soudeležene pri pripravi pastoralnih dokumentov in pobud; priznane morajo biti kot soudeleženke pastoralnih in misijonskih pobud in kot sodelavke Cerkve v družini, v raznih poklicih in v civilni družbi.«

Cerkev torej priznava enakopravnost žene in moškega v vsem, razen v tem, kar je Kristus pridržal moškimi, to je v zakramentu mašništva.

Kazimir Humar

OBVESTILA

V NEDAVNO LEPO OBNOVLJENI CERKVI SVETE MARIJE MAGDALENE V SLIVNEM bo v nedeljo, 24. julija, ob 11. uri slovesna sveta maša. Slovesno mašo bosta v prenovljeni cerkvi darovala g. Franci Švara in g. Lucijan Potočnik.

V TRŽAŠKI ŽUPNIJI SVETEGA JAKOBA bo v ponedeljek, 25. julija, ob 17. uri sveta maša za slovenske vernike iz te župnije. Somaševanje bo vodil g. Dušan Jakomin, ki bo imel tudi mašno pridigo.

OKENCO

Nisem iz te župnije

Mislim, da se to dogaja v vsaki cerkvi in ne samo med Slovenci.

Pri nedeljski maši niso prisotni samo tisti, ki živijo v mejah župnije in tako »polnomočno in polnovredno« spadajo k župniji dotične cerkve. Vsako nedeljo prihajajo k maši tudi verniki iz bližnjih župnij. Večkrat pride pri teh na dan občutek manjvrednosti: nisem iz te župnije, zato bolje, da molčim.

Ne in ne!

Sprejeto je že in nekako uradno potrjeno, da je tvoja tista cerkev, ki si si jo izbral/a (iz kakršnihkoli razlogov) za redno udeležbo pri nedeljski maši. S tem si polnopravni član te verske skupnosti, ponavljam, čeravno prihajaš iz druge župnije. To velja toliko bolj za slovenske vernike v Trstu, ki nimajo v svoji župni cerkvi slovenske službe božje. Zato imajo pravico, da si sami izberejo cerkev, ki jim je primernejša.

Torej s svojim rednim obiskom si polnopravni član, imaš pravico do besede in da se aktivno in vsestransko vključuješ v to skupnost.

Proč torej z vsakim občutkom manjvrednosti in bodi, tudi po notranjem občutku, »polnomočno in polnopravno« član te skupnosti!

Polagoma odpravljajmo nepotrebne pregraje.

Jože

ŽUPNIJA SV. JAKOBA: od 7. avgusta dalje bo nedeljska sveta maša za slovenske vernike v župniji svetega Jakoba v Trstu vsako nedeljo ob 9.15 uri.

Tisti, ki ne znajo brati ali pisati, so morda celo kulturnejši od drugih. V svojih dušah nosijo dolga stoletja, ne le misli in vero. Vero je zelo težko opredeliti. Seveda, če jo opredelimo, preneha biti vera. Opredeljeni Bog ni več Bog. Vera je nujna.

Miguel de Unamuno

Božja beseda je kakor kruh...

24. julij

17. navadna nedelja

»Tedaj je Jezus vzel hlebe, se zahvalil in jih razdelil med sedeče« (Jn 6,11)

V petih nedeljah, ki so pred nami, bomo sledili šestemu poglavju Janezovega evangelija, ki pripoveduje o Jezusovi pomnožitvi kruha in nanjo naveže razmišljanje o Kristusu kot živem kruhu.

Odlomek o pomnožitvi kruha bomo predstavili pod vidikom so-

delovanja med Jezusom in njegovimi učenci. Dva učenca sta v pripovedi o čudežni pomnožitvi kruha posebej omenjena: Filip, ki je bil v skupini apostolov uspešen organizator (glej npr. Jn 1,43-49 in 14,8), in Andrej, brat Simona-Petra, ki ga je Jezus kot prvega poklical v služ-

bo oznanjevanja (prim. Jn 1,40).

Iz celotnega konteksta evangeljskih poročil o pomnožitvi kruha lahko ugotovimo, da je Jezus temu čudežu pripisoval poseben pomen. Želel je, da bi apostoli postali aktivne in žive priče tega dogodka. Ko so nekoč pozabili vzeti na pot potrebno zalogo hrane, jim je rekel: »Maloverni, zakaj govorite med seboj: Kruha nimamo? Ali še vedno ne razumete in se ne spominjate petih hlebov za pet tisoč mož in koliko košev ste nabrali?« (Mt 16, 8-9).

V evangeljskem odlomku o čudežni pomnožitvi kruha Jezus preizkuša Filipa. Ob pogledu na veliko množico ga vpraša: »Kje naj kupimo kruha, da bi jim dali jesti?« (Jn 6,5). Jezus s tem vprašanjem naka-

že, kako je važno, da bodo apostoli kot oznanjevalci božje besede duhovno hranili množice. To se bo začelo uresničevati že z začetkom njihovega poslanstva, ko bodo kot skupnost vernih v Jezusovem imenu »lomili kruh« (Prim. Apd 2,42).

Po Filipovem odgovoru: »Za dvesto denarjev kruha ne bi bilo dosti zanje, da bi vsak dobil le majhen kos« (Jn 6,7), Jezus vendarle čaka na njihovo iniciativo. Se bodo znašli? Apostol Andrej tedaj med ljudmi išče rešitev. Najde dečka, zato se v zadregi vprašuje: »Kaj je to za toliko ljudi?« (Jn 6,9). Podobno Jezus pusti iniciativo svojim učencem ob slovesu. Petra in Janeza pošlje pripraviti mizo za zadnjo

večerjo (prim. Lk 22,8). Na tisti dan bo učencem dal oblast, da v njegovem imenu nadaljujejo trajni čudež evharistije: »To delajte v moj spomin« (Lk 22,19).

Čudež pomnožitve kruha, pri katerem Jezus zavestno vključil sodelovanje apostolov, naznanja in pripravlja poslanstvo celotne Cerkve, ki je prejela nalogo, da v Jezusovem imenu zbira ljudi k mizi kraljestva in jih duhovno hrani s kruhom življenja. Pri tem je pričakovati, da bo Cerkev to svojo osrednjo nalogo opravljala iznajdljivo in ustvarjalno. Tako, kot je nakazano v odlomku o čudežni pomnožitvi kruha.

Zvone Štrubelj

Misli o pozabljeni vojni v Bosni

Sedaj je čas počitnic, svetovno nogometno prvenstvo je za nami, bilo je nekaj lepih golov, nekaterim je žal, da so eni izgubili, drugi smo veselili, da so zmagali tretji.

Vsa javna občila so bila polna slik o tem, kako je ta ali oni zadel dobro žogo in kako je ta ali oni dobil dobro brco v koleno. Nekaj malega se je tudi govorilo o tem, kako strašno je to, da tri milijone ljudi beži nekje v Afriki iz ene države v drugo, baje je to nekje v Ruandi, toda kdo ve, kje je sploh Ruanda in tudi za Zaire se zelo malo ve, da o težavah na Haitiju niti ne govorimo.

Tako daleč stran je to, da se nas ne tiče, pa čeprav bi se nas še kako moralo.

Javna občila nas bodo še nekaj časa zasipala s temi in onimi nogometiški, čez poletje se bo spet našel kje v Italiji kak umor, ki ga bodo potem vlekli iz dneva v dan po televiziji. Najprej bodo našli kakega morilca, nato tretjega krivca, končno se bo javila zelo važna priča, ki bo pozneje vse zanikala in potem bo končno prišla jesen, ko bomo spet imeli ljubi mir, in umorjenega bomo vsi pozabili in takrat se bodo morda spet spomnili tudi tega, da v naši neposredni bližini še vedno umirajo ljudje v brezsmiselnih vojni.

Na Bosance in na bosansko vojno je treba nujno pozabiti v teh dneh, ker nam sicer drugače ni lepo pod vročim soncem na plaži, niti gore niso tako prijetne, če pomisliš na vse tiste begunce, ki nekje, tudi v Istri, stojijo v vrstah za mineštro. Zlobnež bi še dodal, da sicer v Istri res stojijo, toda najbrž v slovenskih vikendovih slovenskih podjetij. Na Bosno smo vsi pozabili, hote ali nehoti.

Nedavno sem ujel novičko o tem,

jam imena tega pošastnega angleškega lorda, zato pa ponovno zapišem ime španskega filozofa Unamuna, ki je dejal, da še tako veliko umetniško delo ni vredno niti enega samega človeškega življenja.

Stari most v Mostarju je bil zares vrhunsko umetniško delo, sedaj ga bodo baje na novo pozidali Italijani.

V novički je bilo čisto na koncu še zapisno: »Gradili bodo seveda le v primeru, da bo končno le obveljalo premirje v Bosni.«

In koliko teh premirij smo že videli, koliko prekršitev smo že videli, koliko slavni imen je že šlo tja in se lepo vrnilo nazaj, dosegli niso ničesar. Skorajda vsi uslužbenci pri OZN da so zelo mastno plačani, lepo govorijo in... končno nam je zares dovolj te vojne v Bosni.

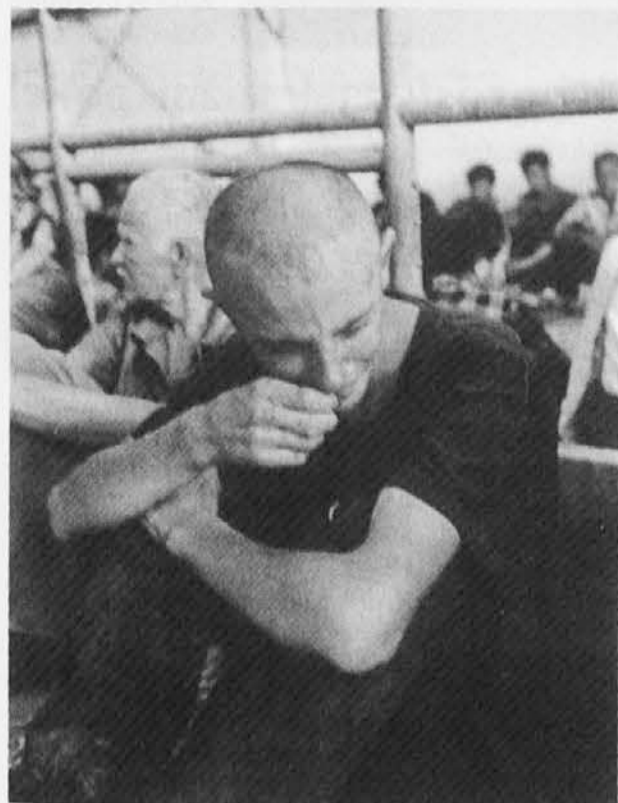
Italijanski intelektualca je pred kratkim dejal, da ga vojna v Bosni ne zanima več, nemški mu je odvrnil, da se ne strinja, Francoz se je napravil Francoza, Šved pa Šveda in tako naprej.

V Bosni pa še naprej umirajo in nihče ne ve, od kod toliko orožja, nihče ne ve, kdaj bo to morije konec, nihče ne ve ničesar več in obenem vsi govorijo.

Baje je glavnega tajnika Butrosa Galija (ne baje, ampak gotovo je, da ne bo pomote!) vzgajala slovenska služkinja v Egiptu, ena od tako imenovanih Aleksandrink.

Ko mi je gospa Dorica to povedala, sem ji rekel: »Upam, da ga je vsaj takrat dobro tepla! Zares upam, da ga je dobro pretepala, ko je bil muica!«

»Ne, ni ga, vem pa, da je bil zelo hudoben deček, neubogljiv«, mi je smeje odvrnila gospa.«

kako bodo (najbrž!) Italijani zgradili most v Mostarju. Mislim na Stari most, na tistega, o katerim je dejal nek hrvaški general, da ni vreden niti enega njegovega vojaka in da ga je zato dal podreti.

Spomnil sem se človeške pošasti, nekega angleški velečenjenega lorda, ki je na neki paradi med drugo svetovno vojno dejal: »Skrbeti moramo predvsem za to, da nam sovražnik ne uniči umetniških del, ki so neponovljiva. Vojakov dobiš, kolikor hočeš, otroci se vsak dan rojevajo; umetniška, zares vrhunska umetniška dela pa so neponovljiva, prav zato moramo skrbeti zanje.« Nalašč ne omen-

Škoda, ker ga ni, zares škoda. In podobnih tudi kaka druga Aleksandrinka.

Jurij Paljk

Pri nas ni nobena leva stranka tako suverena, da bi deklarirala prednost del nad kapitalom.

Papeška enciklika o delu je mnogo bolj levo usmerjena od sedanjih levičarskih strank.

Dr. Veljko Rus

Če država, stranka in socialna politika ne bodo temeljile na moralnosti, tedaj človeštvo ne more govoriti o nikakršni prihodnosti.

Aleksander I. Solženitsin

Prišel se je Mittelfest

Člani Slovenskega stalnega gledališča in igralci gledališča FJK iz Trsta

Prejšno soboto se je v Čedadu pričel letošnji Srednjeevropski festival, t.i. Mittelfest. Organizatorji so letošnjemu poletnemu festivalu, ki bo tudi osrednja prireditev letošnjega poletja v naši deželi, dali podnaslov: Proza, ples, glasba in lutke iz Srednje Evrope.

Mittelfest je letos spet oživel po lanskoletnem premoru, ki ga je večina poznavalcev kulturnih prireditev v naši deželi imela za pomenljiv znak smrti. Vsi so bili prepričani, da bo čedajski Mittelfest umrl že zaradi tega, ker so bili njegovi krstni botri ljudje, ki so končali svojo politično kariero v krempljih sodne raziskave, ki jo bolje poznamo pod imenom »Operacija čiste roke«. Vendar na srečo ni tako, saj je letos Mittelfest spet oživel, sicer res da v bolj skromnih okvirih, zaživel pa vseeno je in morda bo po megalomanskih in nestvarnih začetkih čedajski festival le našel tisto mesto pod soncem kulture, ki mu ga vsi pri-

voščimo. Če smo leta nazaj gledali na De Michelisov Mittelfest z veliko mero skepse, ker je šlo v bistvu za nerazsodno in neumno razsipavanje javnega denarja, pa danes z veliko naklonjenostjo gledamo na Mittelfest, ki bo najbrž le dobil tisto pravo mesto in tudi mero za svoj obstoj. Čedad namreč ni Pariz in tudi Avignon ne, vseeno pa s svojo zgodovino, čudovito urbanistiko, reko Nadižo in okoljem predstavlja primeren prostor, na katerem bi se res lahko vsako leto srečevali narodi Srednje Evrope in pokazali, kaj vse zmorejo na področju kulture, obenem pa v praksi pokazali, da sta sožitje in kulturna izmenjava med narodi ne samo mogoča, ampak predvsem nujna. Prav v tem pa je tudi edini smisel festivala, ki je že zemljepisno tik zraven tromeje, na etnično mešanem okolju, kjer od vedno Italijani, Furlani, Avstrijci in Slovenci poskušajo najti vsaj na področju kulture tisto sožitje, ki ga na

političnem področju ne morejo najti.

Čedajski Mittelfest je odprlo delo Petra Handkeja Čas, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem. Gre za gledališko predstavo, ki jo je zrežiral Giorgio Pressburger, njegov pomočnik je bil slovenski režiser iz Trsta Boris Kobal, gledališka predstava pa je nastala v koprodukciji Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine iz Trsta, Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta in čedajskega Mittelfesta. V gledališkem delu, ki nima nobenega govornega teksta, ampak gre za predstavo mim, so nastopili slovenski igralci Stojan Colja, Livio Bogatec, Alojz Milič in Lučka Počkaj. Poleg njih in italijanskih poklicnih igralcev so nastopili še študentje iz igralških akademij iz Bratislave, Budimpešte, Dunaja, Krakova, Rima, Zagreba, torej iz skoraj vse Srednje Evrope. Delo je med občinstvom izzvalo veliko odobravanja, pa čeprav gre za scensko igro brez besed in je to Handkejevo delo nepredvidljivo kot pač vsa njegova literarna dela. Gledalci, ki jih je bilo toliko, da nekateri niso mogli niti videti gledališkega dela, so se v Handkejevo predstavo tako vživele, da so ob koncu predstave zelo dolgo navdušeno ploskali.

Čedajski Mittelfest se bo zaključil 24. julija, ko bo v cerkvi Sv. Frančiška v Čedadu nastopil otroški pevski zbor RTV Slovenija, ki bo ob glasbeni spremljavi izvajal Nonojevo kompozicijo Spomni se, kaj so ti storili v Auschwitzu, otroške pesmi Marija Kogoja ter Krasajevo malo opero za otroke Brundibáf. Festival bodo zvečer sklenili gledališčniki skupine CRT Artificio z delom Oylem Goylem.

Jurij Paljk

Il Piccolo še ni povsem pretrgal popkovine s svojo preteklostjo

Ob koncu junija je tržaški publicist in javni delavec Paolo Parovel objavil v dnevniku Il Piccolo daljši kritični sestavek o načinu obveščanja tega časopisa o dogajanjih v Sloveniji in Hrvaški. Iz njega povzemamo predvsem nekaj tistih ugotovitev in misli, ki se nanašajo na nekatere občutljive teme iz medsebojskih odnosov. Ob nedavnem javno napovedanem medijskem pohodu, v preteklosti nam nenaklonjenega in pogosto celo sovražnega tržaškega dnevnika se nam je namreč njegov koprski urednik Pier Luigi Sabatti predstavil z zelo vzpodbudnimi besedami, »da sicer ne zanika preteklosti časopisa«, da pa hkrati prihajajo časi sožitja in da jim gre predvsem »za odstranjevanje psiholoških meja«, ki naj bi jim počasi sledilo tudi preseganje vseh ostalih meja. Vsekakor je šlo za zveze in vzpodbudne besede, ki so na naši strani vzbudile upanje, da se s Trstom in njegovim dnevnikom res dogaja nekaj novega. Seveda pri tem ni manjkalo tudi zadržkov, zlasti spričo nekaterih kolebanj, pritiskov in tudi groženj, ki smo jim že tedaj bili izpostavljeni s strani sosedov ob porodnih krčih dveh novih držav. Čeprav ob silni in skoraj nepregledni ter neobvladljivi dinamiki in protislovnosti političnega dogajanja tako v Italiji kot tudi na njenem obmejnem prostoru ni mogoče prezreti tudi posameznih pozitivnih sestavin in dosežkov, pa nas nekate-

ri pojavi, tudi v tržaškem dnevniku, lahko še vedno zaskrbljujejo. In ravno vanje je s svojo pronicljivo kritiko dregnil Parovel.

Na prvem mestu se je spodtaknil ob okoliščini, da od množice koristnih informacij, ki jih dnevno prinaša naš tisk, prodre na stran tržaškega dnevnika komaj katera in to pretežno na stran »Istra, Primorje in Kvarner«, ki je že zaradi naslova omejujča. Poleg tega naj bi ta stran »ponujala tudi vprašljive politične in zgodovinske resnice« in to pod naslovi, »ki pogosto naravnost prilivajo olje na tako zanetne požare.« »Za ambient«, pravi še avtor, »ki je že brez tega tradicionalno zgodovinsko zastrupljen z dezinformacijjo, so učinki takega početja lahko tudi dramatični. Tudi v odnosu do italijanske manjšine, saj prejema leta časopis brez nekaterih tržaških strani«, na katerih naj bi se bohotili »nacionalizem, neofašizem in revanšizem, kar manjšino zavaja v nevaren in nestvaren subjektivizem. Samo tako se namreč lahko zgodi, da na istrski strani proglašamo dvojezičnost za sveto, na tržaških straneh pa lahko velja tudi za onesnaževanje. In medtem, ko se na teh straneh še vedno objavljajo kot nekaj povsem normalnega protislovska rasistična pisma ne samo zasednih piscev, ampak tudi kar javnih osebnosti, pa dvignemo po drugi strani pravi pekleni hrup ob slehernem redkem protiitalijanskem pismu, ki ga kak

povsem neznan pisec objavi v slovenskem časopisu... S podobno mero neobjektivnosti se pri nas dopušča vsakršno pretiravanje povojne odgovornosti Slovencev in Hrvatov do nas, dobrih in pridnih Italijanov, ob sočasnem prikrižanju pred javnostjo naše glavne odgovornosti do njih pred in med vojno. V letih 1918-45 smo to delali iz državnih in ideoloških razlogov, v obdobju 1945-89 pa zaradi strateških protikomunističnih ciljev hladne vojne... In danes to počenjamo deloma zaradi novih strategij, ki se jih ne sme javno izpovedovati, in deloma zaradi razumljivega strahu pred težo tako indoktriniranega javnega mnenja...« Avtor na koncu še opozarja, »da obstoja resna nevarnost, da se ta dezinformiranost še poveča, nudeč tako podporo in moč skrajni desnici (fašistični in nefašistični) ob meji, ki se je v državnem merilu povzpela na oblast na valu politične involucije (nazadovanja)... Nevarnost, ki je premagljiva samo z bolj pozorno, popolno in nepristransko informacijo.«

P.S.

Pismo je bilo opremljeno s kratkim odgovorom koprškega urednika Sabattija, v katerem je pisca opozoril, da je bil časopis nedavno zaradi tega kritiziran tudi z desne, kar naj bi dokazovalo njegovo »uravnovešenost«, pa da ne obstajajo nobene nove skrite strategije in da je časopis na razpolago za dialog, ki so ga na tem prostoru prekinile tragedije, tako tiste pred in med vojno kot tudi tiste po vojni.

Milan Gregorič

Ivan Trinko - glasnik beneških Slovencev

Ob 40-letnici smrti

Beneška Slovenija kot najzahodnejši del slovenskega ozemlja je naš narod obogatila z znamenitimi možmi, ki so v težkih zgodovinskih obdobjih bodrili svoje ljudstvo ter mu vlivali poguma in samozavesti v hudih življenjskih prekušnjah. To so bili naši nekdanji Čedermaci. Mednje sodi v prvi vrsti rojak Ivan Trinko - Zamejski, ki se ga v teh skromnih vrsticah spominjamo ob obletnici njegove smrti. Življenjska pot mu je stekla v Tarčmunu, gorski vasi ob pobočju Matajurja, leta 1863. Tu je preživljal svoje otroštvo in ostal duhovno povezan s svojim revnim ljudstvom, ki ga je nosil v srcu tudi takrat, ko ga je usoda iztrgala iz domačega kraja. Materin jezik, trdno zasidran v njegovi zavesti, mu je za vselej ostal temelj in vodilo na življenjski poti, domača vas s svojo okolico pa bogata kulturna zakladnica.

Iz rodne vasi je najprej odšel v osnovno šolo v Čedad, odtod pa v nadškofijsko gimnazijo v Videm, pozneje pa še v bogoslovje. V tem okolju je tako spoznaval italijansko oziroma latinsko kulturo, tu je duhovno zorel in se razvijal, ob tem pa ohranjal svojo klenost in narodno zavest ter se polagoma zavedal, da mora tudi sam postati posrednik med dvema kulturama, ki imata vsaka svoje čare in vrednote. V duhu strpnosti sta se torej v njem prepletali podobi tujine in domovine, njegova neomajna ljubezen do slovenskega ljudstva pa je bila v njem tako močna, da je sam nastopil kot odločen glasnik narodove bolečine in kot vnet zagovornik strpnosti in sožitja na skrajni zahod-

ni meji slovenskega ozemlja.

V njegovi občutljivi duši so se polagoma porajala otožna čustva, ki so kaj kmalu postala vir pesniškega in pripovednega ustvarjanja. Zato je Trinko svoje domače narečje bogatil še s postopnim poznavanjem slovenske slovnice in si tako ustvaril dragoceno jezikovno ogrodje, ki se ga je posluževal za izražanje svojih misli in pesniških podob. Pri tem pa mu je veliko pomagal tudi Simon Gregorčič, ki je poskrbel za izdajo prve Trinkove pesniške zbirke, ki je izšla leta 1897 z naslovom Poezije. Tu gre za žive pesniške odmeve iz Beneške Slovenije, za bolešne usode, za trpljenje naroda, ki ga je zgodovina prikrajšala za najosnovnejše pravice. V taki stiski je torej beneški človek potreboval nekoga, ki bi ga podpiral in spremljal v boju za obstanek. In to je bil Ivan Trinko, ki je kot človek in duhovnik živel za svoje ljudstvo do smrti, ki ga je doletela v rodnem Tarčmunu 24. junija 1954.

LJUDSTVO MOJE DRAGO!

»Tebi sem živel. Tebe so spremljale moje skrbi in zate je tuklo moje srce. S Teboj sem delil lepe in bridke dneve in Tvoja usoda je bila moja usoda.«

Zgodovinska usoda pa še danes ni izbrisala vseh tistih krivic, ki jih je prizadela beneškemu človeku s prepovedjo slovenskega jezika, boj za doseg te osnovnih pravic pa še ni končan. Zato naj nam bo Trinkov zgled spodbuda, da je treba po tej poti nadaljevati.

Majda Cibic

nadaljevati in se v prvem trenutku ni dosti menil za proteste, zadevo je hotel preprosto izsiliti, kot bi bil za njim kdo drug (morda sam Craxi?), ki se zavzema za anticipacijo pomilostitve. Nekateri so zasumili, da je Berlusconi zaupal v italijansko zmago na svetovnem nogometnem prvenstvu, da bi tako izkoristil množično vzhicnost in pretihotapil omenjeni odlok. S tem bi si zagotovil nekaznovanost nekaterih prijateljev ali morda celo sorodnikov, predvsem pa bi si pridobil nesporne zasluge v akterjih prejšnjega političnega sistema, kar bi mu zagotovilo dolgo politično življenje. Trik ni uspel: pred grožnjo vladne krize se je moral umakniti in spremeniti vladni odlok v zakonski osnutek, o katerem bo parlament razpravljaj, ga popravljal in dopolnjeval. Zadeva se tako vrača v tire normalnega parlamentarnega dela, vendar pa je Berlusconijev ugled s tem močno redimenzioniran, kar velja tudi za njegovo gibanje in končno tudi za koalicijsko, ki podpira vlado. Nikjer ni zapisano, da bo trajala vso zakonodajno dobo.

- S

Ko bi jaz bil edini človek na tem svetu, bi Bog poslal svojega edinega sina samo zame na svet.

★

Rad se pogovarjam z ljudmi in jih poslušam, rad gledam otroke, ki se nasmehnejo in razumejo brez besed; njihovo veselje in čistost me veselita.

Julien Green

Naj živi tak nogomet, ki...

(nadaljevanje s 1. str.)

la najlepši nogomet. Slavila je država, ki jo pestijo hudi družbeni problemi in ekonomski interesi. Nogomet predstavlja v Braziliji eno izmed redkih poti, po kateri se iz revščine in neznosnih življenjskih pogojev lahko dvigneš v življenje brez pomanjkanja. To dokazuje dejstvo, da se brazilski nogometaši pred tekmo prekrizajo in da marsikdo izmed njih daruje del zasluga v dobrodelne namene, zlasti v oskrbo otrok brez doma in sirot. V Braziliji se namreč zaprašene in zamazane kolibe zvrščajo pri odpadkih, ki jih odnašajo v bidonvillese od luksuznih vil in rajsko razkošnih vrtov. Zloglasne tolpe smrti ugrabljajo ali pobijajo otroke, ki si ne morejo privoščiti niti igre znotraj varnih dvorišč, kaj še udobno ležišče, kamor bi položili glavo. Nogomet je trenutek pozabe na lakoto in bedo za marsikaterega Brazilca. In kakor iz lakote in bede zrastejo najlepše stvar, tako je tudi letošnji svetovni naslov vzkipek na kraju, kjer se je nekdo z avtogolom zapisal smrti.

Če je Brazilija letos prav v Italiji izgubila priljubljenega voznika Ayrtona Senno, ki so ga umorili ekonomski interesi organizatorjev dirke, je pravično, da se je ob zmagi državne reprezentance spomnila nanj. Pilota, ki je veroval v tehnologijo in v Boga, ki je mnogo storil za reveže in uboge, je večtisočglava množica pospremila k poslednjemu počitku. Ista množica se je z dostojnim praznovanjem spomnila nanj.

Naj živi tak nogomet, ki se še spominja na človeka, naj živi tako športno dogajanje, saj ne prodaja človeka za denar, ne ponižuje poraženega, marveč oživlja preminulega!

Jan Bednarik

Toča

Pri večerni maši sem mimogrede omenil, da bi bilo dobro, ko bi večkrat »oprani« tudi svoje duše. Nič posebnega, tudi o tem je vsaj včasih treba govoriti. Po maši me pred cerkvo počaka skupina naših Kraševk in komentira: »Gospod, me že premo naše duše, upamo, da tudi vi svojo. Samo pogledajte svoj avto, ta ni videl vode že celo večnost; vidi se, kje živite in s tako umazanijo delate sramoto celemu Krasu!« Pobršem jo domov, da ne bi še kaj slišal, in si svoje mislim. Imam izredno srečo.

Kadarkoli operem avto, je gotovo v najkrajšem času zopet dež in je tako spet po kraško umazan. Tako sem ga začel čistiti neki večer in ga tudi dokončal. Že proti koncu me zmoti velik veter, kmalu za tem pa začne padati toča in to brez dežja. Velike, redke krogle donijo po strehi in si v stiski mislim, kako mora biti v sošednji župniji, ko je prav tedaj bil pogreb. Toča je padala nekaj minut, začel sem moliti in, hvala Bogu, kmalu je nevihta šla naprej... Ko sem tako začuden gledal in strmel, obenem pa molil, sem zaslišal z nekega balkona na vasi vpitje: »Otroci, pridite sem! Pogledajte: kako je lepo! Kako pada toča! Kako se čudovito razbija in kako čefra listje...« Tega navdušenega vpitja je bilo veliko. Končno me je le zgrabilo in sem si mislil: »Mlada mama je iz stanovanja vabila otroke, naj gledajo to lepoto hude ure!«

Kako je mogoče, da nekdo uživa v nesreči? In toča je nesreča! Veli-

Jože Cukale - Naj se te s pesmijo dotikam

Celjska Mohorjeva družba je v teh dneh izdala knjigo z gornjim naslovom. V knjigi je 80 pesmi misijonarja Jožeta Cukaleja. Pesmi je izbral in uredil Ciril Bergles, ki je med drugim tudi predstavil avtorja.

Jože Cukale se je rodil leta 1915 na Vrhniki. Obiskoval je škofijsko gimnazijo v Šentvidu. Duhovniško posvečanje je prejel leta 1941. Vojna leta je preživel kot kaplan v Gornjem Logatcu. Maja 1945 se je umaknil na Koroško, potem v Treviso, kjer je nekaj mesecev tudi služboval. Med duhovnimi vajami je dozorela odločitev, da vstopi k jezuitom in da gre v misijone. Predstojniki so ga poslali v Indijo. Šestega maja 1950 je stopil na indijska tla in tam živi in deluje še vedno. Področje njegovega dela je Bengalija s Kalkuto. Ostaja v tesnih stikih z materjo

Terezijo. Na njeno prošnjo je šel eno leto v Armenijo, da je nudil duhovno oskrbo sestram, ki jih je poslala mati Terezija za pomoč po potresu. Od prvega julija letos pa je v Bangladešu, kjer ustanavlja Družba Jezusova novo misijonsko postajo.

Pretežni del Cukaletovih pesmi je nastal v Indiji. V njih razkriva naravne in duhovne lepote tega sveta, a tudi njegove socialne stiske. Zelo občutene pa so pesmi, v katerih se spominja svoje domovine in svojih dragih ljudi.

Jože Cukale pa ni samo pesnik, ampak tudi priznan slikar. V knjigi so štiri slike s čudovitimi barvami. Meseca junija je bila v galeriji v Kalkuti prirejena razstava njegovih slik.

Po raznih revijah je Jože Cukale DJ objavljaj vsebinsko bogate spise in eseje. Če se je našla možnost za natis njegovih pesmi, bi bila velika škoda, če se ne bi našla možnost za natis tudi njegovih spisov. SZ

»Krasna si bistra hči planin...« je ena izmed slik vsestranskega ustvarjalca, slovenskega misijonarja p. Jožeta Cukaleta.

Dramatični trenutki za vlado

(nadaljevanje s 1. str.)

nerja, skratka, grozilo mu je, da bo moral sam proti vsem braniti sklep, ki ni bil ne popularen in niti ne pravičen, ker je spravil v nevarnost marsikatero preiskavo, ki je bila del velike revolucije zadnjih let. Seveda je res, da italijanski sodni sistem potrebuje krepko reformo, saj trajajo sodni postopki nemalokrat celo desetletje ali več in so obtoženci večkrat oproščeni, potem ko so leta preživeli v preiskovalnem postopku. Sodstvo samo se je tako velikokrat znašlo v sporu z ustavo, ki določa, da ne sme biti nihče obsojen po krivem. Prav tako je bilo tudi potrebno nekoliko omejiti objestnost sodnikov, ki so šele v zadnjih dveh letih spoznali svojo potencialno oblast in so jo začeli uporabljati, kot da bi bili vrhovni moralizatorji italijanske družbe, medtem ko so leta in leta pred tem mirno gledali na vse korupcije in izsiljena podkupovanja. Marsikaj je res v kritiki na račun sodstva, toda Berlusconi si je v tem privoščil preveč: z vladnim odlokom je hotel izničiti posledice sodnih preiskav in spraviti iz zaporov vse, ki so v prejšnjem sistemu izkoriščali svoje politične ali upravne položaje v osebne ali v strankarske namene. Odpor proti odloku je bil silovit: od opozicije do Bossija in Finija, od sodnikov do časopisov in do javnega mnenja nasploh, vključno posameznikov, ki so s faksi zasuli uredništva in javne urade ter glasno protestirali. Berlusconi je bil odločen

Pomembna novost na knjižni polici

V nekaterih tržaških knjigarnah se ponuja nevsiljivo s polic knjiga, ki že s samim naslovom zbuja naše zanimanje: **Tra pace e guerra. Una ragazza slovena nell'Italia fascista.** Avtorica je Wanda Skof Newby, naša rojakinja, po materi iz družine Urdihovih v Mavhinjah. V italijanskem prevodu iz angleščine je izšla pri ugledni založbi Il Mulino iz Bologne.

Ko začnemo knjigo prebirati, je kar ne moremo odložiti. Prevzame ta nas njena svežina in vsebina, ki obsega obdobje od leta 1920 do 1945. Iz Štanjela, kjer je oče učitelj in kjer mala Wanda preživlja brezskrbno otroštvo, mora družina v notranost Italije, kjer dekletce raste v dokaj povoljnih razmerah, saj si znata mati in oče v novem okolju pridobiti ugled, ona pa vrsto prijateljic, s katerimi preživlja srečno mladost. Sploh je značilno za to knjigo, da je

kanska nesreča! Je to mogoče znak osebne nezrelosti, ali pa omejenosti? Ali pa brezbrčnosti, ker nas nič ne briga, saj vemo, da jutri, lahko kupimo, kar potrebujemo. Nič nas ne zanima, samo da smo siti! Če to počenja mati, ki je v družini »stvarnik in srce«, potem res ne vem, kaj lahko ta mati da otroku? Že dolgo časa nisem bil v takšni stiski sam s svojim Bogom kot ta večer. Ne samo zaradi plehkosti te matere, pač pa tudi zaradi otroka, ki bo v življenje odnesel to velikansko praznino...

Ambrož Kodolja

v njej vse sončno in lepo: spomin na domače slovenske kraje, na obiske v Kobjeglavu in Mavhinjah, na preživljanje počitnic s tržaškimi otroki, ki so prihajati poleti v Štanjel, in nove dogodivščine in ljudje, ki jih spoznava proč od rojstnega kraja. Težave, ki jih je doživljal oče, ki se ni vpisal v fašistično stranko, bratov odhod v Argentino v letu 1930, da se izogne preganjanju, omenja tako mimogrede, saj jih zaznava le kot otrok, do katerega življenjske težave še ne segajo.

Oče je leta 1933 premeščen v Fontanello, v kraj, ki ga morajo iskati na zemljevidu, ker ne vedo zanj. Izkaže se, da je blizu Parme, kjer se Wanda po začetnih težavah šola in raste v bistro in tudi odgovorno dekletu. Okolje jim je naklonjeno; ko se razplamti druga svetovna vojna, pomagajo vsi skupaj angleškimi ujetnikom. Z enim se Wanda posebno spoprijatelji in se po vojni z njimi poroči. Ves čas ohranjajo zvezo z domom, zvedo za požig Mavhinj in za trpljenje ljudi v taboriščih.

Knjigo krasijo lepe fotografije, ki čar te dragocene knjige poleg slovenskih imen za naše kraje in drugih slovenskih besed še bolj bogatijo in plemenitijo.

Nada Pertot

Prepričan sem tudi, da je mišljenje tisto, ki ustvarja jezik, in da so besede tiste, ki ustvarjajo nas. Celotna filozofija ustvarja jezik.

Miguel de Unamuno

Razmišljanje o letošnjem pevskem tekmovanju »Cesare Augusto Seghizzi«

APZ Tone Tomšič iz Ljubljane, ki ga vodi dirigent Stojan Kuret (foto Studio Reportage)

Namen tega zapisa ni podati neke vrste analizo dosežkov pevskih zborov na letošnjem 33. mednarodnem tekmovanju »C. A. Seghizzi« v Gorici, pač pa le nekoliko posplošno razmišljanje o tem že uveljavljenem pevskem tekmovanju predvsem evropskih zborov.

V prid preglednosti nastopajočih zborov na omenjenem tekmovanju je potrebno za bodoče opraviti določene korekture v smislu večje prozornosti. Opredeliti je potrebno predvsem statute nastopajočih zborov. Prav v tem pogledu je med nastopajočimi zbori velika razlika. Na eni strani so čisto amaterski zbori, na drugi pa pol ali celo profesionalne pevske skupine. Tekmovanje pa je namenjeno izključno amaterskim zborom.

Ponovno bi kazalo vpeljati v to pevsko tekmovanje izhodiščna merila, tako da vsi zbori izvedejo obvezno skladbo, ker le na tej osnovi bi zadostili merilnim parametrom nastopajočih zborov v vokalno tehničnem in umetniškem pogledu. Kot zgledno izhodišče programski politiki tekmovanja naj služijo npr. likovne razstave, ki so stilno urejene in jim je mnogokrat vodilo med drugimi tudi estetsko izhodišče.

Zelo očitno je tudi razlikovanje med evropskimi zbori. Nekoliko prefinjen estetski čut poslušalca zlahka ugotovi, odkod prihaja zbor. Geografska lega in vpliv tradicije šol sta občutna faktorja in tako merljiva parametra pomembnih komponent estetskega oblikovanja zvoka. Zanimljivo pa tudi ni sociološko-filozofski faktor. Navedeni vidiki že kar sami po sebi ponujajo razvrstitev evropskih zborov po naravnih danostih in vplivih pevske tradicije, kar jih nedvomno diferencira.

Italijanski zbori že po tradiciji domujejo v belcantu. Ta estetska prvina oblikovanja zvoka je nedvomno del, ki je odločujoč za stilno oblikovanje kompozicij in oža oz. utesnjuje programske možnosti sestave pevskih programov.

Poustvarjanje zborov iz severnih dežel Zahodne Evrope se odlikuje s prefinjenim izrazom vertikalne in linearne izpovedi in z visoko pevsko kulturo (nizozemske šole), ki jim je nedvomno osnova še solidna šolska vzgoja s komornim pristopom zvočnega izražanja. Pri poslušanju teh zborov te nehote oklenejo v občutek, da ustvarjajo pevci živa linearna in harmonska razmerja do največje subtilnosti zvočnega izraza in da se tudi za trenutek ne prepustijo prostemu teku izvajanja. Ko je za njimi poustvaritev, te obda še občutek, da

je bil materialni in duhovni prostor kompozicije popolnoma izpolnjen.

Opazno je, da zbori iz dežel še do nedavna odetih z železno zaveso se z intenzivno voljo izvijajo iz nekdanjega sejmarskega pogona petdesetletnega enoumja, saj je sistem terjal od ustvarjalcev umetnost, ki je morala biti v neposrednem dejavnem razmerju do ideologije, ki jo je morala ljubiti in imeti rada. Ta ljubezen pa ni smela biti intimna, pač pa navzven z vso močjo dejavna, npr. v glasbi se je morala izključno samo pozunanjati. Slovenci smo bili ujeti v enoumje le z mrežo, tako da smo videli in slišali, kaj se na Zahodu dogaja. V sorazmerju z realsocialistično okužbo in odprtostjo do Zahoda je tudi naš slovenski ustvarjalni in poustvarjalni glasbeni izraz.

Še nekaj misli o nastopu Akademskoga pevskega zbora »Tone Tomšič« iz Ljubljane, ki ga že drugo leto vodi znani slovenski dirigent Stojan Kuret. Zbor je na tekmovanju dosegel dve četrti in peto uvrstitev, kar je nedvomno lep dosežek za zbor, ki rešnici na ljubo ne poseduje dinamičnih dimenzij, ki so nedvomno osnovni predpogoj za doseg vrhunskih zelenih interpretacij pozunanjanja pevskega izraza. Prav pozunanjanje pevskega izraza pa je naravna kvaliteta dirigenta Stojana Kureta.

Primerjalno z drugimi nastopajočimi zbori v A kategoriji se Tomšičevci odlikujejo z uravnoteženim zlitim zvokom in še občutnejše v ženskem delu zbora. Sorodnost programskih skladb v kompozicijskem pogledu pa ni hvaležna možnost kljub vsebinski različnosti skladb v smeri razgibanja interpretacij še posebej znotraj omenjenih dinamičnih možnosti. V takih primerih prav kmalu privede občutja poslušalca v monotona podoživljanja in v rahlo dolgočasnost. V kategoriji proste izbire programa je zbor v celoti izvedel Requiem slovenskega skladatelja Pavleta Merkušja - zahtevno vokalno skladbo z znanimi deli tovrstnih maš. Žalost besedila maše kompozicijsko prenešenega v radostno odhajanje s smrtjo v onostranstvo je zboru predstavljalo velik pevski zalogaj, dirigentu pa do popolnosti nemožno jasno interpretacijo. Prepričan sem, da bi bila poustvaritev Merkušjevega Requiem odrazno drugačna, če bi dirigent Kuret dirigiral profesionalno poustvarjalno pevsko telo.

Ne glede na kritične pripombe pa je treba zboru in dirigentu čestitati za dosežek na letošnjem pevskem tekmovanju, saj so se točkovni rezul-

tati med drugo, tretje in četrto uvrščenimi zbori razlikovali le v nepomembnih številčnih niansah.

Zaključujem ta zapis še z ugotovitvijo, da so najprijetneje delovale na čustva poslušalcev tiste poustvarjene kompozicije, ki človeka nagovarjajo v srcu in taka je nedvomno največja ustvarjalnost in poustvarjalnost, ki jo zmora človek. In še ugotovitev: take stvaritve gotovo niso odraz časa v umetnosti.

Š. Mauri

Razstava slikarja Nagliča v Števerjanu

Med letošnjim festivalom narodne in zabavne glasbe v Števerjanu so prizadevni prireditelji zelo dobro obiskane glasbene prireditve na prostem - med borovci - poskrbeli tudi za zelo uspelo (prodajno) slikarsko razstavo likovnega umetnika Dušana Nagliča. 34-letni slikar Dušan Naglič je po rodu iz Celja, sicer pa je po izobrazbi inženir varstva pri delu. Že od študentskih let naprej je slikar Naglič slikal v oljni tehniki, zadnjih nekaj let pa se posveča tudi kaligrafiji - umetniškemu lepomisju. Na dobro obiskani razstavi v domu Frančiška Borgije Sedeja v Števerjanu je umetnik razstavljal tako olja kot tudi velike liste belega papirja, na katerih je s svojo lepo pisavo napisal več pesmi svojih prijateljev in znancev. Vse obiskovalce razstave so zelo presenetila njegova platna, na katera Naglič slika predvsem tihožitja in velike barvne ploskve; snov za svoje slike jemlje vedno iz vsakdanjega življenja. Najbolj pa so obiskovalce razstave prepričali njegovi petelini, obrazi, narava. Vse njegove slike so tako zelo jasne in vsakomur razumljive, da si ni težko predstavljati, da bo imel slikar velik odziv pri publiku. Prodaja domala vseh platen je pokazala, da je Naglič s svojim slikarskim delom prepričal vse kupce predvsem zato, ker je izredno prepričljiv, jasn in vsem razumljiv.

Boškini-Ušje

Zaselek Boškini-Ušje ni vsem znan, ker leži visoko stran med cestama, ki iz Gabrij odosno Petovelj z druge strani vodita na Vrh sv. Mihaela. Leži na pol poti.

Zadnji stalni prebivalec tega kraja, ki je bil nekoč otrok, je bil Jožko Boškin. Pretekli teden smo ga položili pod zagrajsko občino, je pa

cerkveno del gabsrke župnije.

Pogreb je pokazal, kako smo našega Jožkota poznali in cenili. Bil je namreč utelešena dobrota. Ne samo lovška družina, pač pa domala vsi okoličani so ga poznali zaradi njegove odprtosti in prijaznosti. Družine si ni ustvaril, toda vsi, še posebej lovci, so spadali k njegovi širši družini. Pogreb je bil zato veličasten: somaševanje, lovci z Doberdobskim lovskim pevskim zborom, ki mu je pel pred cerkvijo in na pokopališču, strelji iz pušk v zadnje slovo, potem ko mu je zatrobil lovski rog, zlasti pa orglanje in petje pod vodstvom Zdravka Klanjščka pri pogrebni maši, pri kateri je somaševal tudi župnik goriške stolnice g. Sergio Ambrosi, pokojnikov stari osební prijatelj, saj izhaja iz Petovelj. Nabito polna cerkev in prostor okrog nje, vse to je pričalo o trdni veri vseh udeležencev.

Med obiskom v bolnišnici, kjer je Jožko ležal že močno zdelan od rakave bolezni, ni nič tožil. Tih je vse prenašal. Vajen je bil trdega življenja. Tih je tudi odšel k Očetu, a z globko vero v vstajenje in življenje.

Sestrarna in sorodnikom, kakor tudi vsej lovski družini, izrekamo iskreno sožalje.

žu

Izlet na Planino Razor

Odbor krvodajalcev iz Sovodenj, ki si ne prestano prizadeva, da to plemenito organizacijo v naših krajih čim bolj utrdi in razširi, pospešuje v ta namen, poleg že vsakoletne prireditve Dneva krvodajalcev, tudi družabna srečanja in skupne izlete. V prejšnjih letih je odbor priredil razne izlete z avtobusi. V zadnjih letih, zaradi velikega zanimanja za izlete z lastnimi prevoznimi sredstvi v gorsko naravo in v hribe, kjer si človek poleg osvežitve telesa okrepi tudi notranjost in duha, spoznava, da se v teh krajih in okolju doživlja drugačen svet družabnosti, ki je zelo različen od nižinskega.

Prvi izlet je društvo organiziralo 26. julija 1992 h Krnskim jezerom; drugega pa na Planino pri Jezeru 18. julija 1993. Letos so izletniki šli 3. julija na Planino Razor.

Pot je vodila po prelepi Soški dolini s kratkim postankom v Tolminu. Nato gor po ozki vijugasti cesti do naselja Tolminskih Raven. Tu so parkirali vozila in si oprtali nabhrtnike ter jo ubrali po stari cesti z odseki gorskih stez. S kratkimi postanki po gozdnem hladu se je družba v poldrugi uri povzpela na Planino Razor (1300 m). Planina je nudila prijeten postanek v naravni lepoti, ki človeka kar prevzame. Prostrano planino, na kateri se pase na desetine glav živine, zakrivajo gore, ki čuvajo ta mirni in prelepi kotiček kot zaklad. V sredini te obsežne planine stoji koča, ki jo upravlja Planinsko društvo Tolmin. Preuredili so jo iz nekdanje italijanske vojaške postojanke. Tu se je družba srečala s skupino, ki je prišla pred njo. Počakala je še mlado družino Fajtovih s tremi otroki. Vsega skupaj se je nabralo kar 30 veselih ljudi.

Po oddihu in prvem okrepljenju so se najbolj drzni in pogumni zbrali v dveh skupinah ter nadaljevali pohod na Vogel in na prelaz Globoko. Ostala družina je kvartala ali se poraz-

Udeleženci izleta

gubila po bližnjih krajih, si ogledovala živinske hleve in bivališča pastirjev, ki so jim razkazovali, kako se iz mleka izdelujeta sir in skuta.

Pri kosilu je bil premor ter končno priprava na odhod.

Še kratek postanek pri izviru hladne vode. V naselju Tolminskih Raven pri stari, razdejani vojaški

postojanki, se je vesela družba s priščinimi pozdravi razšla z obljubo, da se bo ponovno srečala v naših slovenskih gorah.

Naj za zaključek še povemo, da naj bi izlet v prihodnjem letu bil na Ojstrnik ob avstrijski meji. Praznik krvodajalca bo letos 11. septembra v Štandrežu.

Dol

V naselju Mikoli v Dolu, ki spada pod doberdobsko občino, je v soboto, 9. julija zvečer, vladalo veselje. Pri Zajknih sta namreč Nevio Nacini in Ana Frandolič v krogu prijateljev in sorodnikov praznovala 23. leto skupnega življenja. 10. julija 1971 sta si namreč v domači doljanski cerkvici za vedno izrekla svoj »da«. Nevio je tako postal član doljanske skupnosti; prej je bival v Selcah, v občini Ronke. V Ronkah je tedaj deloval moški pevski zbor Srečko Kosovel pod vodstvom Pavline Komelove. V njem so peli Slovenci z Laškega, ki so se bili izselili s Kraša. Nevio je vzljubil slovensko petje in je postal stalni spremljevalec zbora. Prav to je naneslo, da je spoznal dekle, ki je danes njegova žena in je hči pokojnih Alojza in Nade. Oče Alojz je bil zaveden Slovenec; politično je deloval v slovenski stranki SDZ-SSK.

Vsestransko neutrudni javni delavec, vaščan Milko Vižintin, je pripravil pravo presenečenje temu veselmu dnevju: prijatelje je oborožil s frajtonarcami, ki so zaigrale veselo poskočnice. Seveda so zaželeli veselo snidenje ob srebrnem jubileju (25 let).

Bil je zares lep večer: domače vzdušje ob igranju in petju slovenskih in drugih pesmi, ob zvokih osmih (!) harmonik. Celo slavljenec Nevio je z Milkom nategoval meh harmonike pozno v noč.

V pozdravnem nagovoru je Milko Vižintin slavljencema s šopkom cvetic zaželel srečno nadaljnjo skupno pot in še veliko podobnih večerov.

Tudi uredništvo Katoliškega glasa želi svojima zvestima naročnikoma nadaljnje medsebojno razumevanje in obilo sreče in zdravja v skupnem življenju.

Remo Devetak

Kulturno delovanje Katoliške knjigarne

Družabnost ob eni izmed razstav

Katoliška knjigarna na Travniku velja med Slovenci za institucijo, ki ji na Goriškem gotovo ni primera. Naj pojasnim. Zelo težko bi si vsak Slovenec predstavljala goriški osrednji trg-Travnik brez te knjigarne, da sploh ne govorim o Slovencih iz Republike Slovenije, ki sploh vedo v Gorici predvsem za tri stvari: za Raštel, za Travniki in za Katoliško knjigarno.

Prav zato je izrednega pomena njen obstoj in njeno delovanje, posebno pa še delovanje likovne galerije, ki postaja iz leta v leto najpomembnejši kulturni prostor na Travniku in v Gorici na sploh. V lepih, a žal zadnje čase vse prevečkrat premajhnih, prostorih likovne galerije v Katoliški knjigarni se prirejajo tako likovne razstave slovenskih umetnikov z obeh strani meje kot tudi predstavitev knjig. Kot sem že zapisal, se je v lanski sezoni vse prevečkrat zgodilo, da so bili prostori likovne galerije premajhni za vse, ki so hoteli prisostvovati kakemu pomembnemu kulturnemu dogodku.

Zapisal sem »lanski« sezoni, ker se je sezona kulturnega delovanja galerije 1993/94 prav v teh dneh iztekla in to s pravo poslastico: s predstavitev ene tistih knjig, ki za seboj pustijo izredno močno sled. Gast večera je bil Ljubo Marc in sam je govoril o svoji knjigi Črepinje, ki jo je izdala Goriška Mohorjeva družba s svojo sestro Mohorjevo iz Celja.

Če na kratko pogledamo delovanje Katoliške knjigarne na kulturnem področju, potem moramo začeti z mesecem septembrom lani, ko je bila na ogled lepa razstava otroških risb. Šlo je za vsakoletni natečaj naftne družbe Petrol iz Slovenije, na katerem dobivajo nagrade tudi naši otroci iz osnovne šole v ulici Brolo. Sledilo je srečanje osnovnošolskih otrok iz Štandreža s pesnikom Markom Kravosom; kasneje so predstavili knjigo pesmi o Sveti Gori pri Gorici, knjigo Igorja Škamperleta Sneg na zlati veji, sledila je fotografiska razstava Skupine 75 iz Gorice, predstavili so še pesniški zbirki Marija Čuka in Borisa Pangerca - vsem je ostalo v spominu iskriivo izvajanje prof. Zore Tavčar. Prof. Albin Sirk je pozneje predstavil dve knjigi Breščakovih iz Dobravelj na Vipavskem. V mesecu novembru smo si v galeriji lahko ogledali čudovite akvarele slikarja Andreja Kosiča iz Gorice, sledilo je pravo odkritje za Gorico: razstava mladega arhitekta in slikarja Davida Faganela, ki je s svojo slikarsko govorico prepričal publiko; v februarju letos je svoje

akvarele s cerkvami iz Benečije razstavil benečanski umetnik Hijacint Jussa, prof. Nada Pertot je ob avtorjih Marku Tavčarju in Ivanu Vogriču predstavila njuno knjigo o Igu Grudnu Narcis širokega srca, sledila je predstavitev zgodovinske knjige o Faiduttiju. V mesecu marcu so predstavili knjigo dr. Dolharja Stezice, 11. marca pa dve knjigi, ki sta počastili 40 let glasbe na Placuti; prisotna sta bila avtorja prof. Silvan Kerševan in muzikologinja Tatjana Gregorič. O njunih knjigah, ki govorita o Slovenskem glasbenemu centru Emil Komel na Placuti, sta govorila prof. Češčutova in prof. Florjanc. Slodila je še ena novost za Goriško: prvič se je predstavil mladi goriški slikar Herman Kosič, ki je obiskovalce naravnost šokiral s svojimi modernimi slikami; sledila je razstava Edija Žerjala, ki je Goričane navdušil s svojimi nevsakdanjimi kraškimi akvareli. 30. aprila so predstavili knjigo Križev pot nepozabne goriške pesnice Ljubke Šorli-Bratužev; knjigo je odlično grafično opremil in poslikal goriški umetnik Franko Žerjal. 20. maja je s svojimi slikami in divjimi živalmi navdušil slikar Jurij Mikuletič; tržaški krožek Virgil Šček je kasneje predstavil pomembnost svojih knjig, ki skušajo italijanskemu bralcu prikazati slovensko stvarnost v Italiji; Flavio Mosetti in Valter Nanut iz goriške fotografske Skupine 75 sta navdušila s fotografijami. Pri koncu smo: dr. Oskar Simčič in prof. Marija Češčut sta predstavila knjigo zlatomašnika in bivšega jugoslovanskega zapornika Ljuba Marca Črepinje.

Kaj naj sedaj rečemo o tej bogati sezoni?

Predvsem to, da tako bogatega programa v Gorici in na Goriškem ni imel nihče, vsaj lansko leto ne in več let nazaj tudi ne. Kdo je za to najbolj zaslužen? Mislim, da predvsem vsi ti, ki jih bom sedaj naštel: prof. Vida Bitežnikova, prof. Franko Žerjal, prof. Franka Žgavec, prof. Marija Češčut; v pripravljalnem odboru sta še slikar Andrej Kosič in prof. Lučana Budal.

Ob vseh navedenih prireditvah ne smemo pozabiti na dejstvo, ki se bo morda komu zdelo zanemarljivega pomena, a ni. Na vseh prireditvah so namreč nastopili gojenci Slovenskega glasbenega centra Emil Komel iz Gorice, ki so tako popestrili večere in obenem imeli svoje prve javne nastope. Istočasno pa ne moremo mimo prof. Joška Vetrha, ki je bil prisoten kot likovni kritik na vsaki razstavi v Katoliški knjigarni. S svojim znanjem in prijetno ubrano kritično besedo je vsakokrat obiskovalcem likovne galerije prikazal likovnega umetnika v pravi luči, tako da lahko mirno zapišemo, da velja danes prof. Vetrh za enega najboljših likovnih kritikov v Gorici, gotovo pa za najbolj plodovitega.

Za prijetno razpoloženje pa je vedno poskrbela zmeraj nasmejana gošpa in gostiteljica, upravnica Katoliške knjigarne Jerica Humar.

Jurij Paljk

Škedenjska železarna

V trenutku, ko to pišemo, je usoda škedenjske železarne še negotova. Ponedeljkovo srečanje na tržaški prefekturi, ki je po mnenju mnogih veljalo za odločilno, ni v bistvu prineslo nobenih presenečenj. Srečali so se stečajni upravitelj železarne Giampaolo De Ferra, prefekt Luciano Cannarozzo, novoizvoljena predsednica deželne vlade Alessandra Guerra ter član odbora Gianfranco Moreton (morebitni novi deželni odbornik za industrijo) in predstavnik poslovne banke Credit Commercial de France. Prav ta denarni zavod bi utegnil rešiti marsikatero težavo škedenjske železarne. Vsaj tako se zdi. Kljub temu obstaja še veliko nerešenih točk, kaže pa tudi, da brez predčasnih upokojitev in dopolnilne blagajne za stotine sedanjih uslužbencev ne bo mogoče rešiti obrata.

Razstava o kralju Matjažu na gradu Kromberk

Novi goriški muzej in društvo Kralj Matjaž iz Nove Gorice sta pred kratkim odprla na kromberškem gradu zanimivo razstavo, ki bo odprta še cel mesec dni. Razstavi so dali naslov Kralj Matjaž med mitom in zgodovino. Gre za zelo lepo razstavo razglednic in znamk na temo kralja Matjaža. Kō Antal je Madžar, katerega oče je padel na soški fronti in je velik zbiratelj znamk in razglednic, obenem pa tudi član madžarskega kluba prijateljev reke Soče iz mesta Győr na Ogrskem. Za goriško razstavo je posodil nekaj gradiva iz svoje bogate zbirke, predvsem vse tiste razglednice, ki se tičejo kraljevske krone svetega Štefana. Zanimivost razstave je v tem, ker naj bi bil slovenski kralj Matjaž, ki spi pod goro Peco, ustvarjen po liku hrvaško-ogrskega kralja Matije Korvina, za katerega vsi vemo, da je bil izredno uspešen borec proti Turkom, ki jih je večkrat hudo porazil in tako za nekaj časa zaustavil njihov prodor v Evropo. Mitološki slovenski kralj Matjaž je torej nastal po zgodovinskem liku Matije Korvina, seveda pa se je, kot se za vsak mit spodobi, sam razvijal dalje, neodvisno od zgodovinskega lika Matije Korvina. Novogoriška razstava na gradu Kromberk je sad sodelovanja med Novogoriškim muzejem, klubom Kralj Matjaž iz Nove Gorice in med klubom Prijateljev Soče iz Mad-

žarske. Prav ljudje iz tega kluba prihajajo vsako leto na Goriško na ogled soške fronte, kjer je umrlo v brezsmiselni prvi svetovni vojni veliko njihovih prednikov. paj

Sovodnje

Občina Sovodnje je razpisala javni natečaj na podlagi naslovov in izpitov za mesti občinskega redarja in delavca, ki ju predvidevata zakon in občinski pravilnik. Interesenti se za podrobnejša pojasnila lahko obrnejo na tajništvo občinske uprave vsak dan od 10. do 12.30 ure. Telefonska številka pa je 0481/88.20.01. Rok za predložitev prošenj za sodelovanje na natečaju za občinskega redarja poteče, 13. avgusta 1994, za občinskega delavca pa 20. avgusta.

Nedeljske slovenske sv. maše v Gorici

Stolnica, ob 7. uri.
Sv. Ignacij, ob 9. uri.
Placuta, ob 9.45.
Sv. Ivan, ob 11.30.
Kapucini, ob 19. uri.
Zavod sv. Družine, ob 8. uri.
Čudodelna Svetinja, ob 8. uri.

MAŠE NA SV. GORI

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8., 10. in 16. uri.
Ob delavnikih:
ob 8. in 16. uri.

tržaške novice

Al'maraš kaj zame v Slivnem na Terčonovem borjaču

Prizor scenskega koncerta v Doberdobu

V petek, 22. julija, bo ob 21. uri na Terčonovem borjaču v Slivnem spevoigra Al'maraš kaj za me. Spevoigra, bolje rečeno scenski koncert, pri katerem sodelujejo tudi igralci, je delo Franka Žerjala, ki je napisal vezni tekst in delo tudi zelo uspešno zrežiral. Napisali smo, da »je uspešno zrežiral« zato, ker je bil scenski koncert, kot ga rad imenuje mladi dirigent Hilarij Lavrenčič, že uprizorjen v Doberdobu, ko je občinstvo nagradilo nastopajoče z velikanskim in dolgim aplavzom. Al'maraš kaj za me je nevsakdanji koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi iz repertoarja enega najboljših slovenskih pevskega zborov iz zamejstva, doberdobskega mešanega pevskega zbora Hrast, ki ga zadnja leta uspešno vodi Hilarij Lavrenčič. Prav dirigent si je skupaj s Frankom Žerjalom zamislil nevsakdanji koncert, v katerem gre za prijetno prepletanje glasbenih in gledaliških točk, prizorov, scen in skečev v enovito celoto, ki je prijetna osvežitev kulturnih dogajanj letošnjega poletja. Doberdobski zbor

Hrast bo ob pomoči igralcev skupine Oder 90 iz Gorice zapel 15 slovenskih pesmi, katerih vezna rdeča nit je ljubezen. Franku Žerjalu, ki je napisal vezni tekst in gledališke prizore, je uspelo na prijeten način ustvariti ljubko razpoložensko tematiko, ki bi jo lahko strnili v tale stavek: »Oh, kako je bilo včasih lepo, takrat, ko smo bili še mladi, zaljubljeni in še enkrat mladi!«

Nevsakdanji koncert na prostem, ki se bo začel v večernem hladu na Terčonovem borjaču, je zelo lepa prireditve, saj je narejena nalašč za večje zunanje prostore, ki imajo že sami svojo dušo in se ljudje radi v njih srečujemo. Z lepo slovensko pesmijo in čisto slovensko besedo uspe nastopajočim ustvariti tako vzdušje, kakršnega sicer običajni koncerti ne zmorejo. Prav zato je koncert vreden ogleda. Obenem še dodajmo, da bodo pevci zbora Hrast in igralci skupine Oder 90 nastopili s spevoigro Al'maraš kaj za me v Kranjski gori 30. julija letos.

Jup

SKD HRAST - DOBERDOB

s sodelovanjem zbora FANTJE IZPOD GRMADE

»Al' maraš kaj za me?«

— scenski koncert —

MePZ HRAST

s sodelovanjem dramske skupine

ODER 90

dirigent: Hilarij Lavrenčič

tekst in režija: Franko Žerjal

Slivno, 22. julija 1994, ob 21. uri

dvorišče pri Terčonovih

Pokroviteljstvo: Svet slovenskih organizacij

Slovinci manifestirali pri Pomorski postaji

»Zahtevamo samo to, kar nam pripada«, »V Trstu kot v Istri dvojezičnost; to sta samo dve izmed gesel, ki so krasila številne transparente in table, s katerimi je od 60 do 80 pripadnikov slovenske manjšine v Italiji hotelo opozoriti na nerešene probleme v zvezi z zaščito naše narodnostne skupnosti. Manifestacija se je odvijala v petek, 15. t.m., pred Pomorsko postajo v Trstu ob priložni srečanju predsednikov vlad in zunanjih ministrov držav Srednjeevropske pobude, ki je bilo prav 15. in 16. t.m. Manifestacijo je priredila stranka Slovenske skupnosti, svojo podporo je dal tudi Svet slovenskih organizacij.

V načrtih organizatorjev manifestacija ni hotela biti množična, pač pa predvsem simbolična. Bila je tiho in omikano opozorilo visokim gostom, da v Italiji živi manjšina, »ki po 50 letih demokracije še vedno čaka na temeljno zakonsko zaščito.« Tako sta jo na tiskovni konferenci v četrtek, 14. t.m., predstavila deželni tajnik in podtajnik SSK Martin Breclj in Ivo Jevnikar. V ta namen je SSK dala tiskati tako letake kot tudi lepake v treh jezikih (slovenščini, italijanščini in angleščini). V treh jezikih je tudi spomenica, ki so jo predstavniki SSK poklonili udeležencem vrha Srednjeevropske pobude. Spomenica v strnjeni obliki pred-

Problem zaposlovanja na 4. Dragi mladih

Tik pred študijskimi dnevi Draga, ki so v našem prostoru že zelo znana prireditve, bodo imeli tudi mladi lepo priložnost za srečanje, in to na t.i. Dragi mladih. Kot smo že poročali, se bo ta prireditve odvijala šele četrtrič. Draga mladih je veliko tridnevno srečanje med mladimi Slovenci iz zamejstva, zdomstva in matice. Tudi letos se bo Draga mladih odvijala v parku Finžgarjevega doma oz. Marijanišča na Opčinah pri Trstu, in sicer od 1. septembra popoldne do 3. septembra opoldne. Organizatorji vsako leto priporočajo, naj se udeleženci že prej prijavijo (naslov je: MOSP, ul. Donizetti, 3, 34100 - Trst, tel. št. 040/370846).

Tematika letošnjega srečanja je »Zaposlovanje mladih«. To bo obenem zelo praktična, koristna in pa tudi aktualna tematika. Predavanja in okrogle mize bodo namreč tako pripravljene, da bomo lahko na njih slišali praktične nasvete in navodila o tem, kako se moramo mladi pripraviti na vstop v delovni svet, odprli pa bomo tudi nekatera splošnejša politična in socialna vprašanja, npr.

Zaplemba avta zaradi slovenščine?

Srednjeevropskemu vrhu na rob je treba žal zabeležiti tudi neprijeten dogodek, v središču katerega se je zopet znašel prof. Samo Pahor. Ko se je po manifestaciji društva Edinost prof. Pahor vračal domov, ga je mestni redar opozoril, da so se mu odprla vrata prtljažnika. Pahor se mu je zahvalil v slovenščini, nakar je redar zahteval dokumente, profesor pa tolmača. Nato je prišel poročnik mestnih redarjev, ki je sklenil, da Pahorja odvede na kvesturo za identifikacijo. Tam tudi ni bilo tolmača, zato so prof. Pahorja identificirali na podlagi arhivskih podatkov, nato pa ga izpustili. Med tem časom so Pahorjev avtomobil odpeljali v skladišče ACI in ga izročili v sodno varstvo.

Sprašujemo se, kaj redarja zanima, v katerem jeziku se mu kdo zahvali, v slovenščini, italijanščini ali kitajščini. Je raba slovenščine v javnosti še vedno tvegano dejanje, ki ti lahko prinese kup nevšečnosti? Dogodek je dovolj hud, da ga lahko ocenimo kot poskus ustrahovanja državljanov, ki se je samo poslužil po ustavi zagotovljene mu pravice. Niti ob priložnosti vrha Srednjeevropske pobude se nekaterim ni zdelo primereno, da s podobnimi potezami za nekaj časa nehajo. In še: so mestni redarji naredili to samovoljno ali pa so delovali po navodilih z viška. V obeh primerih je zadeva zelo huda: v prvem primeru pomeni, da ima Trst redarje, ki si samovoljno lastijo pristojnosti, ki jih nimajo, v drugem - ki je, ne zamerite, žal bolj verjeten -, pa pomeni, da obstaja s strani nekaterih krogov konkretna politična volja, da se v naših krajih podpihujejo nepotrebne napetosti in trenja.

Na Krasu ponovno gorelo

Deli kraškega območja so bili v ponedeljek zopet zajeti v ognjene zublje. Na območju Barkovelj, Sv. Križa in v okolici nekaterih drugih vasi se je vnelo več manjših požarov, s katerimi so se morali gasilci pošteno namučiti, da so jih pogasili. Še posebej »vroče« je bilo pri Sv. Križu, kjer je pri gašenju požara sodeloval tudi helikopter. Razlog za nastanek teh požarov so morda cigaretni ogorki, ki so jih odvrgli nemarni sprehajalci, ali pa dolgotrajna huda vročina. Gasilci se bolj nagibajo k prvemu primeru, zato opozarjajo prebivalce k previdnosti, saj obstaja zaradi dolgotrajne vročine in suše velika nevarnost požarov v naravi.

stvari pri nas in v Evropi.

Kot se razume iz samega imena prireditve, se Draga mladih sicer gleduje po študijskih dnevih Draga, ki jih že 28. leto organizira tržaško Društvo slovenskih izobražencev, se pa od njih razlikuje v tem, da sta program in oblika srečanja prilagojena mladim tudi zato, ker poleg študijskih srečanj ponuja še družabnost in kulturne prireditve. Prejšnje izvedbe Drage mladih so dokazale, da je odziv na to pobudo zelo dober in spodbuden. Vsekakor pa se prireditve lahko udeleži kdorkoli (tudi kdor se ne čuti več rosno mladega), tudi v primeru, da se na prireditve ne vpiše. O točnem programu bomo še poročali.

Breda Susič

Saj ne bo odveč...

Gotovo ne bo odveč, če ponovimo za nas zelo zaskrbljujoča dejstva. In sicer: slovenska verska skupnost na Tržaškem ni dala v zadnjih tridesetih letih iz svoje srede nobenega domačega duhovnika, medtem ko jih je italijanska dala okrog trideset.

Rešili so nas nekateri duhovniki iz Slovenije, ki jim pa italijanske oblasti niso dale ali niso hotele dati državljanstva. A kljub temu smo upali, da nas bo z duhovniki še naprej zalagala Cerkev v Sloveniji. Danes je to skoro nemogoče, ker sami potrebujejo duhovnikov.

Duhovniki, ki niso državljani, ne morejo postati polnopravni župniki, ker ne morejo zastopati pravne ustanove, ki je župnija.

Duhovniki brez italijanskega državljanstva so dolga leta poučevali verouk na naših šolah. In to z dovoljenjem prefektore. Tako je bilo poskrbljeno za njihovo zdravniško oskrbo in za pokojnino. V zadnjem šolskem letu so ti duhovniki imeli težave s poučevanjem, ker so razne sile pritiskale na oblasti, da jim ne bi dovolili poučevati. Kaj bo v novem šolskem letu, ne vemo. Vsekakor preti navarnost, da ne bodo smeli več v šolo. Kdo jih bo nadomestil?

Vprašanje je, kako bo z njihovo bolniško oskrbo in s penzijo? Cerkvena ustanova v Rimu, ki skrbi za materialno stran duhovnikov, seveda državljanov, tega vprašanja še ni rešila. Ali ga bomo lahko mi?

Škofov vikar, msgr. Franc Vončina, je zapisal: »Danes duhovniki skrbimo za okrog petdeset nedeljskih maš na ozemlju tržaške škofije. Dva duhovnika sta letos dosegla starostno mejo, ko naj bi po cerkvenem pravu pustila direktno pastoralno delo. Drugi so jo že preskočili v prejšnjih letih. Kdo naj jih nadomesti? Ne bo ostalo drugega, kot da sčasoma odpade ena ali druga nedeljska maša, da ena ali druga župnija ostane brez

duhovnika. Noben protest ne bo tedaj zalegel, ker škof ne bo mogel dati, česar nima.«

Jezus je dejal: »Prosrite in se vam bo dalo. Trkajte in se vam bo odprlo.« Ali dovolj prosimo in trkamo?

Lojze Škerl

Zadnja številka

23. letnika Jambora

Junija je izšla še 8., to je zadnja, številka letošnjega 23. letnika Jambora.

Že tretjič zapovrstjo je uvodnik napisal Športni kormoran. V njem med drugim spodbuja bralce, naj vendar kaj napišejo za Jambor, ker bo to v prvi vrsti koristilo njim samim, saj se bodo tako vadili v pisanju. Krotki bivol je prispeval še en spominski članek za ustanoviteljem slovenskih tržaških skavtov duhovnikom Lojzetom Zupančičem. O televiziji in nasilju piše Glasbeni kobra, Natančna gazela pa o pripravah na letošnjo Drago mladih. Na rastlinje ob naši obali nas opozarja Visoki jastrebi. Sledijo še številni drugi zanimivi članki in prispevki.

O letošnjem letniku smo poročali v Katoliškem glasu. Vsekakor pozitivni obračun letošnjega Jambora podaja v tej zadnji številki Marljivi srnjak, ki navaja vrsto zanimivih podatkov, ob tem pa tudi imena in priimke vseh, ki so kakorkoli sodelovali, pisali, razmnoževali in širili to skavtsko glasilo.

(mab)

Novi dolinski poštni urad bo kmalu nared

V Dolini bo novi poštni urad, okoli katerega se je pred časom dvignilo precej prahu zaradi dvojezičnih napisov, kmalu začel delovati. Pomembno je tudi to, da je italijanska poštna uprava sprejela zahtevo župana Pečenika po dvojezičnih napisih, ki bodo tako na pročelju stavbe kakor tudi v notranjosti.

Lep koncert kvarteta bratov Smrtnik

V petek, 15. julija, se je na borjaču domačije Terčonovih v Slivnem odvijal lep in prijeten koncert vokalnega kvarteta bratov Smrtnik oz. Smrtnikovih fantov iz Kort na Koroškem. Bil je to prvi koncert te skupine pri nas v zamejstvu, organizirala pa sta ga glasbena združba Ars nova in vaška skupnost Slivno. Kvartet bratov Smrtnik obstaja kakih deset let, njegova dolgoletna »duša« pa je bil znani koroški slovenski kulturni delavec, žal prerano pokojni Valentin Polanšek, ki je za ta kvartet napisal tudi več skladb. Nekatere izmed teh smo slišali na petkovem koncertu, ki je potekal v dveh delih. Smrtnikovi fantje so v

glavnem peli narodne pesmi, med njimi seveda veliko koroških, svoj koncert pa so zaključili z znano Vodopivčovo Žabe. Ubrano petje koroških gostov je številno občinstvo, ki je napolnilo Terčonov borjač, nagradilo s toplim in navdušenim ploskanjem.

Naj še omenimo, da bo v petek, 22. t.m., vedno na dvorišču pri Terčonovih v Slivnem scenski koncert »Al' maraš kaj za me?«, ki ga bosta izvajala MePZ Hrast iz Doberdoba in dramska skupina Oder 90 iz Gorice. Koncert prireja SKD Hrast iz Doberdoba s sodelovanjem zbora Fantje izpod Grmade in pod pokroviteljstvom Sveta slovenskih organizacij.

Ne balkanizirajmo Istre

Ponavljajoče se več ali manj prikrita zahteve po Kaštelu in Savudriji, vse manj sramežljivi namigi o doslej »edini mednarodno priznani meji na Mirni«, prisvajanje dela piranskega zaliva s strani Hrvaške kot tudi samovoljno priključevanje treh obalnih občin k nekakšni transnacionalni istrski regiji, vnašajo v Istro nemir in napetosti ter jo postopno in vse bolj očitno pehajo v balkanske vode. Natanko tako, kot to skupno načrtujejo arhitekti zla v črno-rdečih centralah na obeh straneh Jadrana. In da bo mera polna, so v nastavljenosti past padli tudi naši trije vrli slovenski parlamentarci (če Zmaga Jelinčiča po odkritju njegovega dosjaja sploh še smemo tako imenovati) s svojim izzivanjem in prsenjem v obmejnih zaselkih onstran Dragonje.

Tokrat je bil odziv na drugi strani silovit, kar je bilo razvidno tudi iz ravnanja hrvaške policije s koprsko TV-ekipo, saj je hrvaški tisk skoraj enoglasno proglasil to dejanje za resen meddržavni incident. Oglasile so se tudi krajevne istrske oblasti. Damir Kajin, predsednik skupščine istrske županije, je npr. zajedljivo pripomnil, »da se slovenski politiki začenjajo obnašati na hrvaških tleh tako kot hrvaški v Bosni in Hercegovini« in da so s tem dejanjem »odnosi med Slovenijo in Hrvaško zdrknili na eno svojih nižjih amplitud.« Vsaj Dimitrij Rupel in Zoran Thaler bi si namreč lahko izbrala malo bolj odgovoren način za svoja obračunavanja z zunanjim ministrom. Zaenkrat se svet vendarle še ne vrti tako zelo okrog njiju dveh, da bi njunim ambicijam morali na tak način podrežati državne interese.

Ko sta se državi osamosvajali, sta se med ostalim tudi javno izrekli, da nimata obmejnih sporov in da se razdružujeta znotraj dotedanjih republiških meja. Zato podpiram napore za ohranitev celovitosti piranskega zaliva, ker ga je do osamosvojitve upravljala Slovenija, čeprav meja na morju ni bila določena. Spor naj se reši po mirni poti, ob ohranjanju dobrososedskih odnosov in ob spoštovanju pravic tudi nasprotne strani. In če ni rešljiv v tem trenutku, se ga naj zamrzne ter naj počaka na boljše čase. Zahteve po Kaštelu in Savudriji iritirajo hrvaško javnost tako kot iritirajo slovensko zahteve v okviru načrtovanja autonomij oz. transnacionalnih tvorb.

In da ne omenjam pri tem ostalih zahtev kot npr. tiste o meji na Mir-

ni. Ena bolj kot druga zastruplja odnose. Če sta Kastel in Savudrija edini pogoj za prost dostop do morja, potem naj ju v sklopu reševanja preostalih odprtih problemov na kak način ponudi sama Hrvaška, pa čeprav v najem. Če pa je možno rešiti vprašanje dostopa do morja tudi brez tega, potem se naj sprejme tak sporazum, ki ne bo nikogar prizadel. Ne moremo namreč trditi, da je druga stran brez poslušaja za miren razplet spora, ali da ni bilo doslej v tej smeri še nič storjenega. Kajti nedolgo tega smo lahko brali, da so obmejni strokovnjaki ugotovili, da je 500 km oz. 77% meje nesporne. Pa tudi za pretežni del preostalih 23% bi sedaj ponujale že povsem sprejemljive rešitve. Predsednik Hrvaške državne komisije za meje dr. Hrvoje Kačić pri tem pravi, »da nam ne sme biti žal ne truda in ne strpnosti, da se zavestno, odgovorno, odprto in konkretno dokopljemo do sporazuma, pa čeprav preko kompromisov.« Zato prepustimo spor pogajalcem in ne izzivajmo nesreče z neodgovornimi dejanji.

Milan Gregorčič

Slovensko Primorje v znamenju poletnega festivala

Slikoviti trgi, ulice in nabrežja istrskih obmorskih mest so nenavadno oživeli. Poleg običajnega živahnega utripa, ki jim ga dajejo turistični gostje, so s svojo staro mestno arhitekturo letos postali tudi največji domači odprti oder, ki nudi veliko prostora tako za institucionalno kot tudi za alternativno ustvarjalnost. Od 1. julija pa do 25. avgusta gostijo namreč najkakovostnejše gledališke ustvarjalce iz vse Slovenije, v prihodnjih letih pa naj bi novoustanovljeni Primorski poletni festival sprejel v goste tudi tuje ustvarjalce. Tako poteka turistična sezona na obali predvsem v znamenju gledališča in plesa. V preostalem spremljevalnem programu pa je odprta tudi za kulturne in zabavne dogodke drugih zvrsti. Ponaša se tudi s premierno predstavo in lastno produkcijo. S preko 30 prireditvami visoke kakovosti bodo gledališki ustvarjalci poskrbeli za prvovrstni kulturni užitek in zabavo za mlade in stare ter za široko in ožje poznavalsko občinstvo. Primorski poletni festival se nam tako predstavlja kot znamenje odprtosti slovenskega Primorja ter kot eno od hotenj po lastnem ustvarjalnem vzponu in samopotrditvi.

M.G.

Začetek poraza?

Tudi letos se bodo pri nas oglasili SLOVENSKI ARGENTINSKI MATURANTJE. Po že ustaljeni navadi bodo prenočili v Gorici od 29. na 30. julij. Vljudno prosimo vse maturante in druge mlade, da ponudijo prenočišče sovrstnikom. Prijave sprejemamo na sedežu SSO v Gorici, drev. XX. Septembra, 85 tel. 536455, fax. 536324 (od 8.30 do 12.30 ure).

DAROVI

Za gropajsko cerkev: Lekčevi 50.000 lir.

Za padriško cerkev: Kobijotovi v spomin Iztoka 20.000 lir.

Mariuccia Cetin daruje za dom Jakoba Ukmarja in za Katoliški glas po 30.000 (skupaj 60.000 lir).

Za cerkev sv. Ivana daruje N.N. 200.000; druž. Žerjal 100.000; druž. Renner v spomin pokojne Marije 100.000 lir.

Za cerkev na Peči: ob slovesnosti sv. Mohorja in Fortunata 50.000 lir.

Za misijon p. Kosa: N.N. namesto cvetja na grob Štefaniji Cotič Devetak 55.000; N.N. z Vrha v isti namen 55.000 lir.

Gabrje: Za cerkev: Collacchioni Francesco ob krstu sinčka Andreja 100.000; Florenin Otilija ob krstu vnučka Andreja 50.000 lir.

Za slovenske misijonarje: J.V. 25.000 lir.

RUPA. Za cerkev: N.N. - v spomin na župnika prof. D. Butkoviča ob zlati maši 100.000 lir.

Elvira Chiabai v spomin na svojo mamo darujem za Kat. glas 500.000 lir.

PEČ. Za cerkev: družina Kovic-Peč 10 - namesto cvetja na grob sorodnika Giovannija 50.000; svakinja Valerija - namesto cvetja na grob Stojane Petejan 50.000 lir.

GABRJE. Za cerkev: prijatelj - v spomin na Jožka Boškin 150.000; Zdravko Klanjšček - za maše za Jožka Boškin 100.000; prijatelj in žlahta - v spomin na prerano umrlega Jožka Boškin 200.000; druž. Brajnik - namesto cvetja na grob + Štefanija Cotič - Devetak 5.000 lir.

Za lačne po svetu: svakinija Valerija - namesto cvetja na grob Stojane Petejan 50.000 lir.

V spomin na prerano umrlega dragega Jožka Boškin so prijatelji in žlahta darovali in se vsem zahvaljujejo:

za pevski zbor L.D. F.J.K. Doberdob 400.000; za krvodajalce iz Sovodnj 200.000; za krvodajalce iz Zagorja 200.000; za Unione Italiana Lotta Distrofia Muscolare/U.I.L.D.M. 500.000; za Centro Tumori-Gorizia 400.000; za krvodajalce iz Gorice: Berardi Maurizio 500.000; Berardi Elio in Silvia 200.000. Bog povrni vsem darovalcem.

Za SKLAD M. Čuk. V spomin na rajnega brata Pepča in sestro Doro poklanja brat France Mužina iz Trsta 100.000 lir.

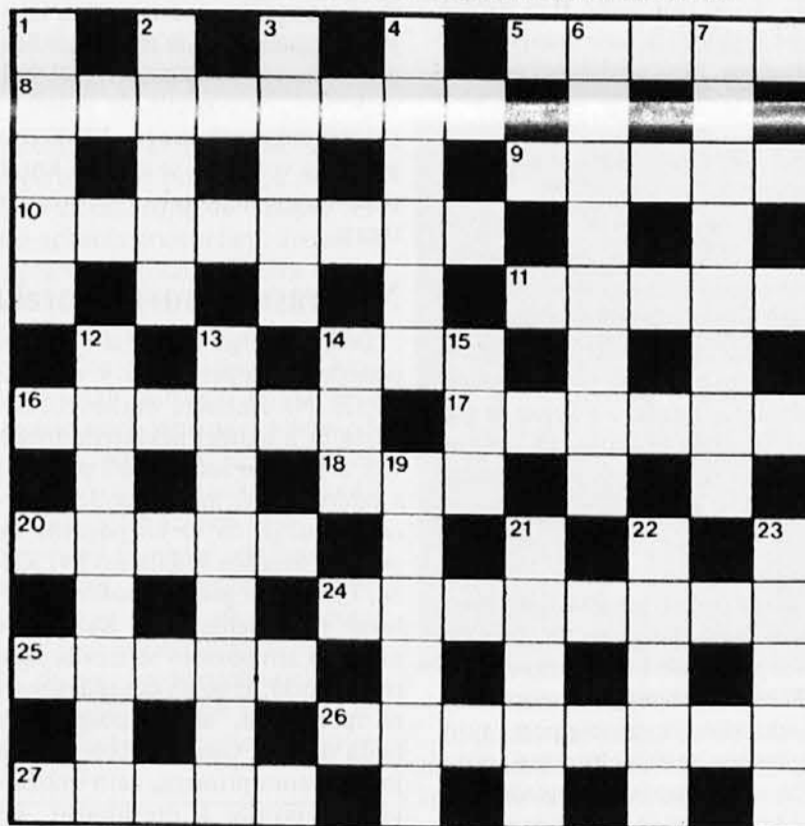
Za cerkev Sv. Ivana: V spomin na mamo Marijo Chiabai daruje Elvira 500.000 lir.

Za Katoliški glas daruje Klementina Ušaj 100.000 lir.

Za kratek čas

BRANKO

REŽASTA KRIŽANKA PO ANGLEŠKEM VZORCU

VODORAVNO: 5) škotski pesnik in pisatelj (Walter, 1771 - 1833, znan po romanu Ivanhoe); 8) vnetje sklepov, bolezen, ko »cuka« po udih; 9) sloviti slovenski grafik in slikar (Božidar, 1899 - 1989); 10) nadangel, prvi angel po naši veri; 11) planota nad Bohinjsko kotlino na jugovzhodnem robu Julijskih Alp s prelepo planinsko kočjo, odprto skozi vse leto (turno smučanje); 14) mlada kravica, junica; 16) stavba, namenjena za krščansko bogoslužje; 17) plemiški naslov, kraljevi sinovi, naslov nevladajočih moških članov; 18) organ vida; 20) posledica duševne ali telesne preobremenitve; 24) uradno službeno poročilo, komunikacija; 25) samostanski predstojnik ali namestnik opata; 26) skupno ime za pisave s pisanimi znamenji, v rabi v nekdanji Babiloniji, Asiriji in Perziji; 27) vrsta mešane solate in pečenih paprik, jajčevcev, feferonov in česna.

NAVPIČNO: 1) duhovniška obleka; 2) zadoščenje, pomiritev, kar deluje, vpliva na koga tako, da preneha biti žalosten; 3) cerkvena liturgična hvalnica, tudi državna pesem; 4) slovenski arhitekt (Edo, 1911 - 1985); 6) francosko turistično naselje v Savojskih Alpah (dvojček Courmayeurja); 7) rastlina, ki raste in cvete več let; ki traja... 12) stotnik v starorimski vojski (centum...); 13) zaapnjenje, starčevska bolezen, pozabljenje; 14) ime slovenskega dramskega igralca Bana (VOI!); 15) vulkan na otoku Mindanao na Filipinih; 19) atletski rekvizit; telo, ki ga omejuje ploskev, katere točke so enako oddaljene od središča; 21) skupina ravnokrilcev, črički; 22) italijanski slikar (1457 - 1504, Filippino; priimek se skriva v njegovem imenu brez začetnega in končnega zloga); 23) nemški pesnik in pisatelj, Nobelovec leta 1946 (1877 - 1962, iz črk EEHSS).

ZAHVALA

Ob smrti mame MARIJE CHIAIBAI se iz srca zahvaljujem msgr. Humarju za lep govor in pogrebno sv. mašo, župniku g. Žbogarju, msgr. Žoržu in dekanu g. Lazarju za somaševanje, ter organistu g. Srebrniču in njegovemu zboru kapucinske cerkve, kakor tudi mladinskemu zboru iz Štandreža, ki sta pela pri pogrebnih sv. maši in na goriškem pokopališču. Obenem se zahvaljujem vsem trgovcem na Travniku, ki so namesto cvetja darovali travniški cerkvi Sv. Ignacija vsoto denarja.

Prisrčna hvala vsem, ki so mi stali ob strani s tolažilno besedo in počastili spomin moje drage mame.

Elvira Chiabai

Sožalje

PD Štandrež izreka globoko sožalje Marinki Leban od izgubi dragega očeta Jožefa.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija 55.000

Slovenija 55.000

inozemstvo 80.000

zračna pošta 100.000

Oglašni in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV